
PLANBESKRIVELSE

Detaljregulering for Det historiske Avaldsnes

OPPDRA

Det historiske Avaldsnes (PlanID 4088)

EMNE

Detaljregulering for Det historiske Avaldsnes
Planbeskrivelse

DOKUMENTKODE

10211675-01-PLAN-RAP-001

1 Sammendrag

OPPDRAAG	Det historiske Avaldsnes	DOKUMENT KODE	10211675-01-PLAN-RAP-001
EMNE	Planbeskrivelse	TILGJENGELIGHET	Åpen
OPPDRAAGSGIVER	Karmøy kommune	ANSVARLIG ENHET	10232031 Landskap, Areal og utredning
KONTAKTPERSON	John Arve Hveding		

SAMMENDRAG

Hensikten med planarbeidet er å legge til rette for mer helhetlig tilrettelegging og formidling av kulturmiljøet ved Avaldsnes Kirke.

Dette omfatter etablering av «middelalderpark», tilpasning av landskap i tilknytning til kongsgårdruinen, bedre tilgjengeligheten med tanke på universell utforming, rydde i parkering- og adkomstforhold for bil, gående og syklende, samt bedring av toalettforhold og renovasjon. Det skal oppføres et nytt bårehus og toalettfasiliteter i tilknytning til kirken. Utover dette planlegges det ikke ny bebyggelse.

Tabell 1-1-1: Nøkkelinformasjon om planforslaget

Plannavn:	Detaljregulering for Det historiske Avaldsnes	Gårds- og bruksnr.:	Deler av gnr./bnr. 86/1. Samt gnr./bnr. 86/ 55, 181, 201, 208 og 242
Adresse:	Avaldsnes prestegård, Karmøy		
Tiltakshaver (vår oppdrags giver)	Karmøy kommune		
Forslagsstiller:	Karmøy kommune	Plankonsulent:	Multiconsult Norge AS
Grunneiere:	Opplysningsvesenets fond ...		
Planens hovedformål:	LNFR-fomål med bevaring av kulturmiljø	Planområdets størrelse:	Ca. 550 daa
Grad av utnytting:		Bebygd areal/ antall boenheter	
Varsel om innsigelse:	Nei	Konsekvensutredningsplikt:	Nei
Kunngjort oppstart:	27.05.2020	Offentlig ettersyn:	
Utbyggingsavtaler:	Nei		
Problemstillinger:	Bevaring av kulturminne/kulturmiljø, kulturhistorisk landskapshensyn,		

01	01.03.2023	Utgave for offentlig høring	IREF		FAS
00	26.2.2013	Utgave for offentlig høring	AA	IREF	FAS
REV.	REV. DATO	BESKRIVELSE	UTARBEIDET AV	KONTROLLERT AV	GODKJENT AV

INNHOLDSFORTEGNELSE

1	Sammendrag	2
2	Bakgrunn for planarbeidet	6
	2.1 Bakgrunn	6
	2.2 Hensikt med planen	6
	2.3 Forslagsstiller, plankonsulent og eierforhold	6
	2.4 Krav om konsekvensutredning	6
3	Planprosessen, medvirkning	8
	3.1 Kunngjøring og varsling	8
	3.2 Medvirkning og planprosess	8
4	Planstatus og rammebetingelser	9
	4.1 Overordnede planer og føringer	9
	4.1.1 Regionale planer	9
	4.1.2 Kommunale planer og føringer	9
	4.1.3 Andre planer og føringer	10
	4.2 Pågående planer i området	10
	4.3 Gjeldende reguleringsplan	10
	4.3.1 Planens forhold til tilgrensende reguleringsplaner	10
	4.4 Regionale og Statlige planretningslinjer, rammer og føringer	11
5	Beskrivelse av planområdet, eksisterende forhold	12
	5.1 Beliggenhet og avgrensning av planområdet	12
	5.2 Dagens arealbruk og tilstøtende arealbruk	13
	5.3 Stedets karakter og landskap	13
	5.4 Kulturminner og kulturmiljø	15
	5.5 Naturverdier/naturmangfold	19
	5.6 Grønnstruktur, rekreasjonsområder, uteområder (nærmiljø og friluftsliv)	21
	5.7 Naturressurser inkl. landbruk	22
	5.8 Trafikkforhold	24
	5.8.1 Forhold som legges til grunn for den videre planlegginga	25
	5.8.2 Kulturminner	25
	5.9 Barns interesser	26
	5.10 Teknisk infrastruktur	26
	5.10.1 Vann- og avløpsanlegg	26
	5.10.2 Renovasjonsanlegg	26
	5.11 Universell tilgjengelighet	26
	5.12 Grunnforhold	27
	5.13 Miljøfaglig forhold	27
	5.14 Næring	27
6	Beskrivelse av planforslaget	28
	6.1 Hovedtrekk i planforslaget	28
	6.2 Planlagt arealbruk	30
	6.3 Estetikk, byggeskikk og kvalitet	30
	6.4 Parkering	30
	6.5 Trafikkløsninger	31
	6.6 Uteoppholdsareal, lekeplasser, friområder og parker	33
	6.7 Universell utforming	34
7	Virkninger / konsekvenser av planforslaget	36
	7.1 Avvik fra overordnede planer	36
	7.2 Stedets karakter og estetikk	36
	7.3 Landskap	36
	7.4 Kulturminner og kulturmiljø	38
	7.5 Naturverdier/naturmangfold	38
	7.6 Grønnstruktur, rekreasjonsområder, uteområder (nærmiljø og friluftsliv)	38
	7.7 Naturressurser, inkl. landbruk	38
	7.8 Trafikkforhold	38
	1.1 Barns interesser	Error! Bookmark not defined.
	7.9 Sosial og teknisk infrastruktur	39
	7.10 Universell tilgjengelighet	39
	7.11 Næring	Error! Bookmark not defined.
	7.12 Klimapåvirkning	Error! Bookmark not defined.

Planbeskrivelse

7.13 Økonomiske konsekvenser for kommunen/andre offentlige etater **Error! Bookmark not defined.**

7.14 Interessemotsetninger..... **Error! Bookmark not defined.**

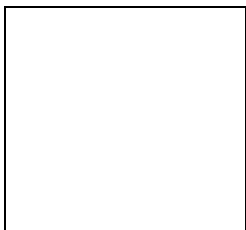
7.15 Avveininger av konsekvenser /virkninger **Error! Bookmark not defined.**

7.16 ROS39

8 Merknader til varsel om oppstart, innkomne merknader 40

8.1 Innkomne merknader40

9 Referanseliste 46

Dokumentoversikt:

Formelle dokumenter:

Plankart (pdf/sosi), datert 11.07.22

Reguleringsbestemmelser, datert 11.07.22

Planbeskrivelse (denne rapporten)

Vedlegg:

Vedlegg 1 – Forhåndsuttelselser i sin helhet

Vedlegg 2 – ROS-analyse, datert 11.07.22 (10211675-01-PLAN-RAP-002_ROS-analyse)

2 Bakgrunn for planarbeidet

2.1 Bakgrunn

Karmøy kommune har siden Avaldsnesprosjektet ble etablert i 1993, arbeidet for økt tilrettelegging og formidling av de rikholdige kulturminnene og deres historie. Avaldsnes inneholder kulturminner fra middelalderen og nyere tid, og gir gode muligheter for opplevelse av kulturlandskap og friluftsliv.

Arealene på Avaldsnes er definert som automatisk fredet kulturminneområdet etter kulturminneloven. Kulturlandskapet er definert som nasjonalt viktig, og Riksantikvarens pressemelding 2. desember 2021 ble Avaldsnes og andre områder i Rogaland en del av kulturhistoriske landskap med nasjonal betydning (KULA-registeret). Miljødirektoratet arbeider med supplerende verneområde for deler av arealene i planen.

Multiconsult er engasjert for å gjennomføre reguleringsarbeidet for ny detaljreguleringsplan for Avaldsnesområdet. Reguleringsplanen er ment å gi en forutsigbarhet om de nødvendige arealer for videre utvikling og langsiktig forvaltning og formidling av kultur-, landskap- og friluftsverdiene i områdene.

2.2 Hensikt med planen

Hensikten med planarbeidet er å legge til rette for mer helhetlig tilrettelegging og formidling av kulturmiljøet ved Avaldsnes Kirke. Området ved Avaldsnes er rikt på kulturminner av høy nasjonal verdi fra ulike tidsperioder. Samtidig er det et høyt aktivitetsnivå i området. Avaldsnes menighet bruker Olavskirken aktivt, kirkegård og gravplass er i normal drift, og det er et høyt aktivitetsnivå av kulturformidling ved historiesenter og vikinggård. Området benyttes også til tur- og rekreasjonsbruk.

Planen skal legge til rette for etablering av «middelalderpark» i tilknytning til kongsgårdanlegget fra middelalderen, bedring av sanitære forhold for kirka og besøkende og trafikkavvikling for alle trafikantgrupper med løsning for tilgjengelighet, adkomst og parkering på området, samt en ny universelt utformet tursti fra Nordvegen historiesenter til Bukkøy.

2.3 Forslagsstiller, plankonsulent og eierforhold

Multiconsult har på oppdrag fra forslagsstiller, Karmøy kommune, utarbeidet et planforslag i form av detaljreguleringsplan for området ved Avaldsnes kirke.

Planområdet omfatter eiendommene gnr./bnr. 86/1. Samt deler av eiendom gnr./bnr. 86/ 55, 61, 181, 201, 208, 242.

Største grunneier i planområdet er Opplysningsvesenets fond, Karmøy kommune er grunneier av Nordvegen historiesenter en mindre parsell ved kirkegården og Avaldsnes Sogn er grunneier av gravplass ved Fantaskaret.

Etter kirkeloven eies kirken, kirkegården og gravplassen av Avaldsnes sogn, mens driftsoppgavene forvaltes av Karmøy kirkelig fellesråd. Avaldsnes menighet bruker Olavskirken.

Nordvegen historiesenter og Avaldsnes leirskole på Bukkøy som kulturformidler er kommunalt drevne foretak som benytter området på Avaldsnes. Karmøy kommune drifter i tillegg den tidligere driftsbygning på Prestegården.

2.4 Krav om konsekvensutredning

I henhold til plan- og bygningsloven §§ 4-1 og 4-2 skal det for reguleringsplaner vurderes om det omsøkte planarbeidet er omfattet av KU-forskriften. Arealene som omfatter det omsøkte planforslaget har i dag formelt vern gjennom kulturminnelovens § 3 som et automatisk fredet

kulturminne med underformål; LNFR-formål, off./privat tjenesteyting, grav- og urnested og trafikkområde.

Det planlegges ikke for tiltak nevnt i vedlegg I eller II i KU-forskriften, og planforslaget skal i all hovedsak viderføre verneformålet i planområdet. Planforslaget er vurdert i samarbeid med Karmøy kommune til å ikke utløse krav om planprogram og konsekvensutredning, jf. pbl § 4-1 m/tilhørende forskrift om konsekvensutredning § 6, da reguleringsplan ikke planlegger for tiltak nevnt i vedlegg I. Planforslaget medfører ikke vesentlig virkning for miljø og samfunn, og utløser ikke krav om konsekvensutredning, jf. pbl § 4-2 m/tilhørende forskrift om konsekvensutredning §§ 8 og 10, samt KU-forskriftens vedlegg II, da formålet for planen er å legge til rette for bevaring og formidling av kulturminneverdiene innenfor planområdet.

3 Planprosessen, medvirkning

3.1 Kunngjøring og varsling

Igangsett planarbeidet ble kunngjort i Haugesunds avis den 27.05.2020 og varsel om planoppstart ble sendt til grunneiere, berørte naboer, interesseorganisasjoner og offentlige myndighet per brev datert 19.05.2020, med frist for å komme med innspill i saken 19.06.2020.

Planarbeidet i tillegg kunngjort på Karmøy kommunes hjemmeside med mer utfyllende informasjon, deriblant referat fra oppstartsmøte og planinitiativ.

3.2 Medvirkning og planprosess

Planforslaget er sikret medvirkning gjennom varsel om oppstart, offentlig høring av planforslag og politisk behandling av saken. Plankonsulent har sammen med forslagsstiller fremlagt en medvirkningsprosess som omhandler dialog- og innspillmøte og workshop med Kirken, fylkeskommunen som kulturminnemyndighet/ Riksantikvaren og andre interessenter.

Workshop-møtene har resultert i en løsning av arealer, funksjoner mm. som presenteres i planforslaget.

Det foreligger totalt 10 forhåndsuttalelser i saken, etter varsling om oppstart. Felles for flertallet av uttalelsene er at de anførte instanser ber om å få planforslaget forelagt ved offentlig ettersyn. Innspillene i sin helhet følger saken. Sammendrag av innspillene sammen med forslagsstillerens kommentar kan ses under avsnitt 8.1.

Varsel om oppstart av reguleringsplan

Varsel om oppstart av planarbeid for det historiske Avaldsnes

I samsvar med §§ 12-3 og 12-8 i plan- og bygningsloven varsler Multiconsult, på vegne av Karmøy kommune, oppstart av detaljreguleringsarbeid på Avaldsnes.

Formålet omfatter etablering av «middelalderpark» i tilknytning til kongsgårdsruinen, samt bedring av toalettforhold, tilgjengelighet/adkomst/parkering (også for gående og syklende), samt renovasjon. Det planlegges ikke ny bebyggelse.

Planområdet er på ca. 550 daa, og ligger på Avaldsnes prestegård, Karmøy.

Endelig planforslag kan bli noe mindre i areal enn vist ved oppstart.

Planforslaget er vurdert til å ikke utløse krav om konsekvensutredning, jf. forskrift om konsekvensutredning.

Utfyllende informasjon, kart over planområde, referat fra oppstartsmøte og planinitiativ finnes på <https://www.karmoy.kommune.no/bolig-og-eiendom/plan-bygg-og-deling/planportalen/oppstart/>.

Henvendelser vedrørende planarbeidet kan rettes til:
 Kontaktperson: Frans-Arne Hedlund Stylegar, Tlf: 908 19 657
 E-post: frans.arne.stylegar@multiconsult.no

Eventuelle merknader sendes innen 19. juni til:
 E-post: gina.skogen@multiconsult.no eller

Adresse: Multiconsult, v/Gina Skogen, Stokkamyrveien 13, Inngang Vest, 4313 Sandnes

Figur 3-1 Utsnitt av annonse i Haugesunds avis, 27.05.2020. Kilde: Multiconsult

4 Planstatus og rammebetingelser

4.1 Overordnede planer og føringer

4.1.1 Regionale planer

Regional plan for areal og transport på Haugalandet (2016)

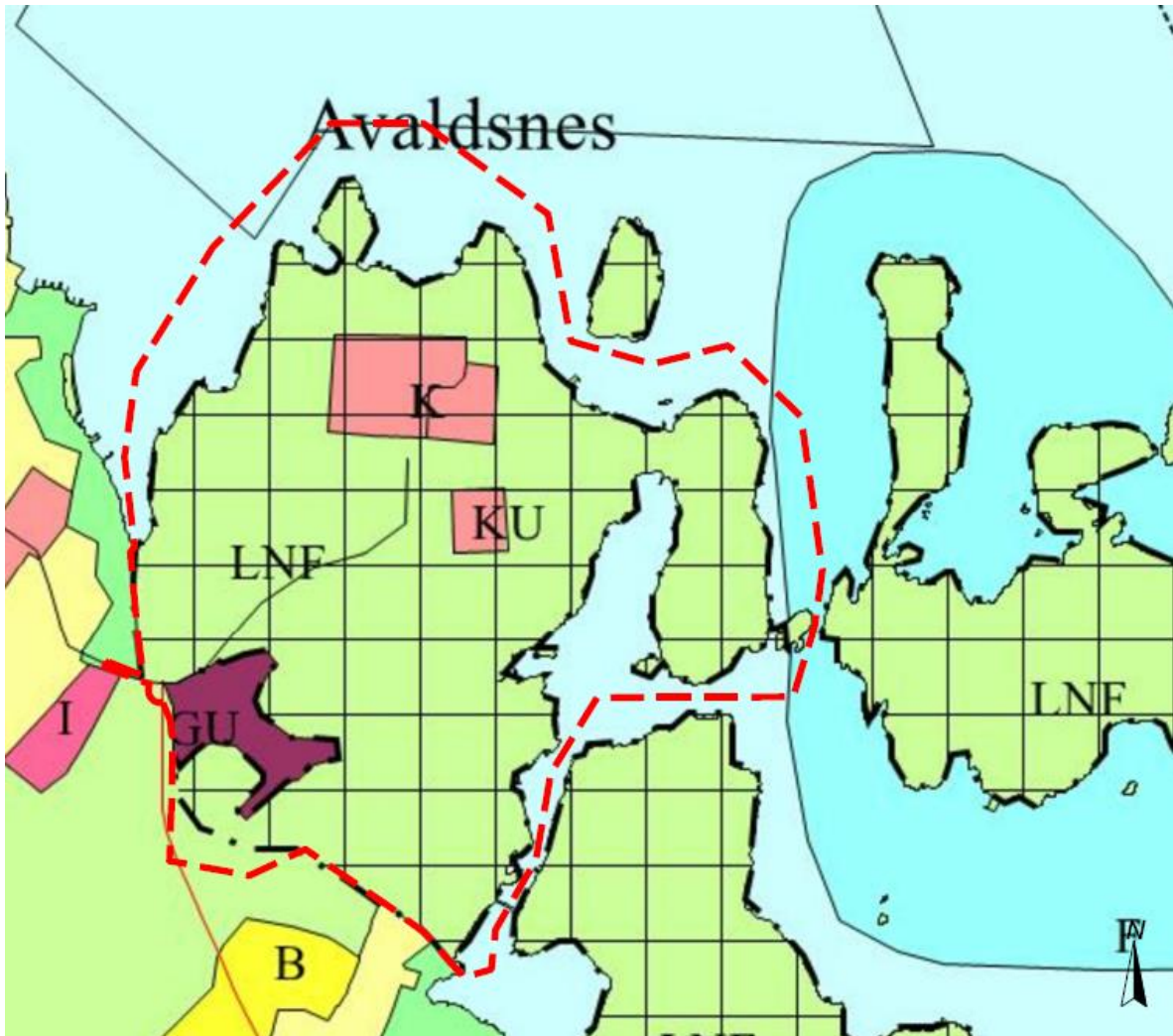
Avaldsnes ligger i et kjerneområde for landbruk, regionale friluftsinnteresser og landskaps- og kulturvern av høy nasjonal verdi.

Regional plan for kulturminner (kulturminneplan)

4.1.2 Kommunale planer og føringer

Kommuneplanens arealdel for Karmøy (KPA) 2014 – 2023, vedtatt 16.06.2015

Planområdet er i hovedsak båndlagt etter lov om kulturminner, hensynssone H730, med underformål LNFR-formål, off./privat tjenesteyting og grav- og urnested.

Figur 4-1 Kommuneplanens arealdel for Karmøy 2014-2023. Kartutsnitt som viser planens avgrensning med rød stiplet linje. Kilde: temakart-rogaland.no

4.1.3 Andre planer og føringer

- Avaldsnes prestegård – anbefalinger omkring forvaltning og utvikling
- Kulturhistoriske landskap av nasjonal interesse (veileder KULA)
- Forvaltningsplan for kirkegårder
- Rundskriv Q-6/2020 – Forvaltning av kirke, gravplass og kirkens omgivelser som kulturminne og kulturmiljø (18.12.2020)
- Kulturminneplan for Karmøy kommune – Avaldsnes
- Kommunedelplan for kultur peker på Avaldsnes
- Kommunedelplan for idrett og fysisk aktivitet
- Kommunedelplan for klima og energi

4.2 Pågående planer i området

Det er ingen pågående planprosesser i nærhet av planområdet.

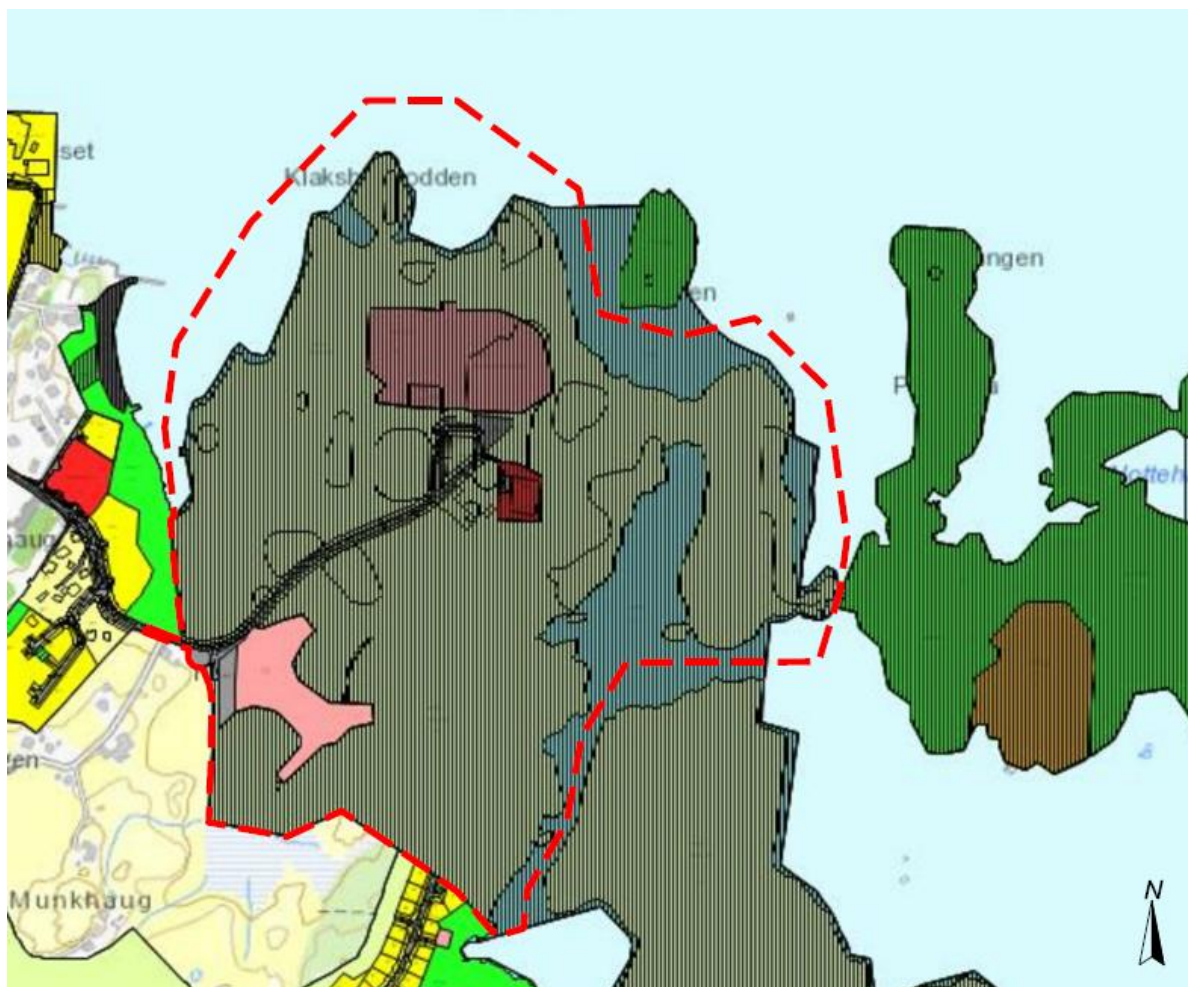
4.3 Gjeldende reguleringsplan

Planområdet omfatter fire reguleringsplaner i området:

- Plan-id: 449 – Avaldsnes kulturvernområde (delvis erstattet av ny plan)
- Plan-id: 472 – Avaldsnes kirke og kirkegård (erstattet av ny plan)
- Plan-id: 489 – Avaldsnes historiesenter (erstattet av ny plan)
- Plan-id: 479 – Avaldsnes nye kirkegård (erstattet av ny plan)

4.3.1 Planens forhold til tilgrensende reguleringsplaner

Planforslaget vil erstatte reguleringsplanene med plan-id 472, 479 og 489 og vil delvis erstatte reguleringsplan med plan-id 449. Planområdets avgrensning er fremstilt i kartutsnitt under, som viser planens avgrensning i rød stiplet linje mot gjeldende reguleringsplaner i området.

Figur 4-2 Planens forhold til tilgrensende planer. Planområdet er vist med rød stiplet linje. Kilde: temakart-rogaland.no

4.4 Regionale og Statlige planretningslinjer, rammer og føringer

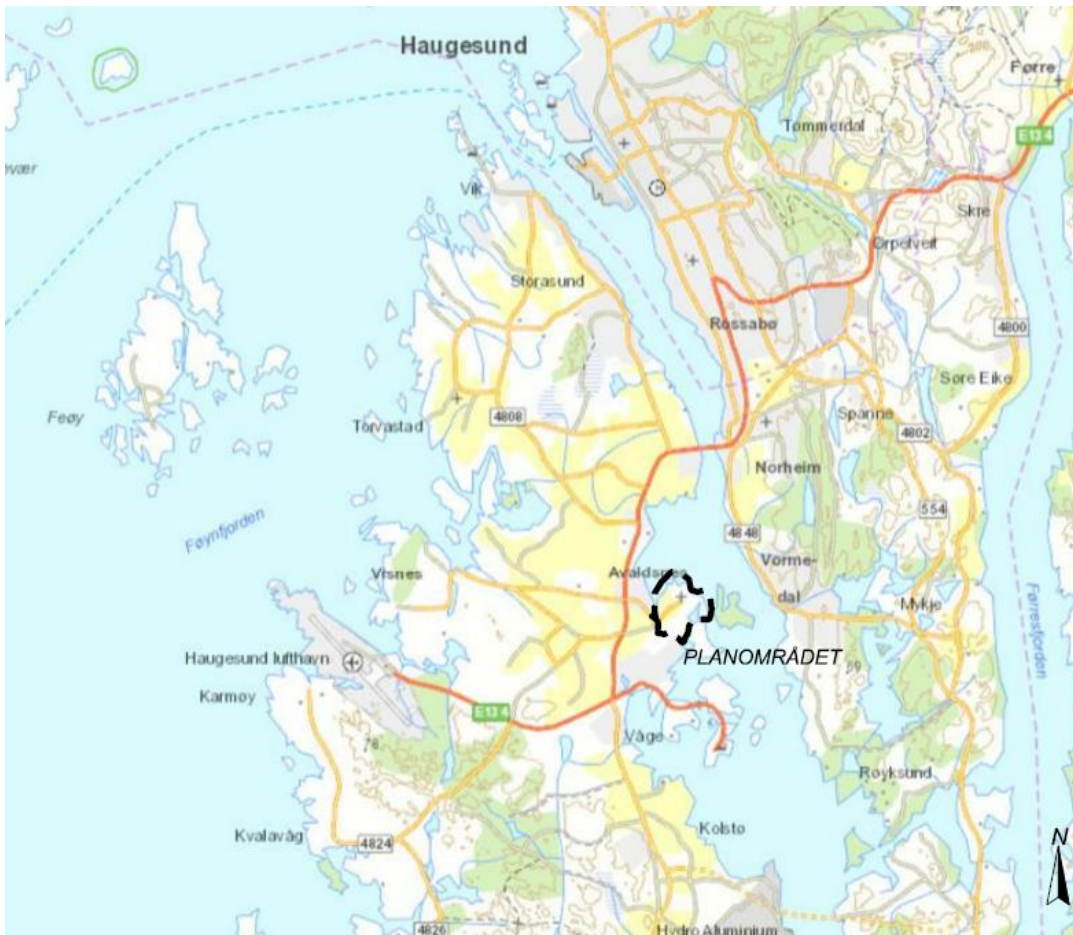
Følgende rikspolitiske planretningslinjer er vurdert å legge overordnede føringer og mål for planleggingen:

- Statlige planretningslinjer for samordnet bolig-, areal- og transportplanlegging
- Statlige planretningslinjer for klima- og energiplanlegging og klimatilpasning
- Statlige planretningslinjer for differensiert forvaltning av strandsonen langs sjø
- Rikspolitiske retningslinjer for å styrke barn og unges interesser i planleggingen
- Rikspolitiske retningslinjer for universell utforming
- Retningslinje for behandling av støy i arealplansaker

5 Beskrivelse av planområdet, eksisterende forhold

5.1 Beliggenhet og avgrensning av planområdet

Avaldsnes ligger mot Karmsundet, i nordøstre del av Karmøy i Rogaland. Avaldsnes prestegård på Karmøy ligger ca. 9 km sørvest for Haugesund sentrum, omtrent midt mellom Haugesund og Kopervik. Planområdet måler ca. 550 daa, og omfatter alle arealer til Avaldsnes kulturvernområdet, foruten Forøya og Bukkøya.

Figur 5-1 Planens lokalisering sett i forhold til Haugesund sentrond og Haugesund lufthavn. Kilde: temakart-rogaland.no

Figur 5-2 Planområdet ved varsel om oppstart. Kilde: Multiconsult

5.2 Dagens arealbruk og tilstøtende arealbruk

Området på Avaldsnes brukes i dag til kirkelig virksomhet, kultur-, forsknings-, og reise- og friluftssammenheng i tillegg til jordbrukbruk og vikinggard på Bukkøy. Arealene i planområdet er i all hovedsakelig regulert til spesialområde med bevaringformål. Båndlegging etter kulturminneloven, med underformål: Landbruk, friområde, off./privat tjenesteyting, grav- og urnested og trafikkareal.

Tilstøtende arealer består av landbruk, bolig og friluftformål.

Figur 5-3 Eksisterende forhold på platået ved kongsgården, dagens situasjon.

5.3 Stedets karakter og landskap

Avaldsnes har et åpent beitepreget kulturlandskap hvor terrenget er flatt eller småkupert (bølgende terrengformer) og så godt som uten trær. Avaldsnes kirke er områdets høyeste punkt, og dominerer landskapsbildet som ligger i et gammelt og godt bevart kulturlandskap. Driftsbygning og kongsgårdsruinen danner en tunstruktur sammen med kirka, og øvrige bygninger er tilpasset kulturlandskapet. Avaldsnes ligger i Karmsundet sammen med flere øyer og holmer skaper det et særpreget landskap i nær kontakt til sjøen. På grunn av stedets høye historiske verdi og åpne karakter er området svært sårbart for inngrep. Næringsområdene på Husøy og Bø er underlagt høyderestriksjoner for å verne betydning og utsikt til Avaldsnes

Det historiske særpreget gir kulturlandskapet en meget høy landskapsverdi av nasjonal interesse, og i år 2000 ble Avaldsnes valgt som tusenårsted i Rogaland fylke. Avaldsnes blir omtalt slik i rapport «Varkre landskap i Rogaland» (2009); «Avaldsnes er det eneste landskapsområdet i de sentrale deler av Karmsundet som ikke er berørt av store fysiske inngrep, og har stor grad av helhet.»

På bestilling fra Klima- og miljødepartementet har Riksantikvaren opprettet et nasjonalt register for Kulturhistoriske landskap av nasjonal interesse (KULA-registeret), som skal fungere som et kunnskapsgrunnlag og forvaltningsverktøy for kommuner og andre myndigheter som påvirker og

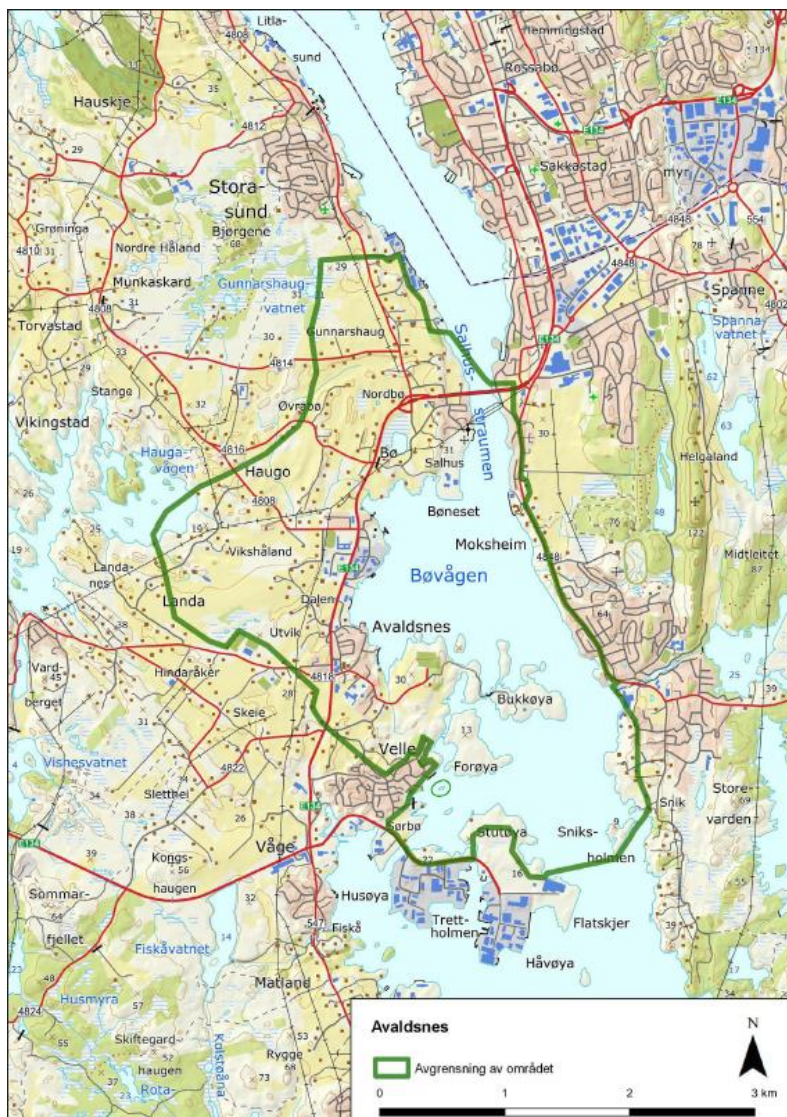
styrer utvikling av landskap. I 2020 sendte Riksantikvaren ut forslag til kulturhistoriske landskap av nasjonal interesse i Rogaland på høring, hvor da landskapet på Avaldsnes var en av de 17 landskapene som skal inngå i registeret Kulturhistoriske landskap av nasjonal interesse i Rogaland (Kilde: Riksantikvaren).

Iht. Riksantikvarens pressemelding 2. desember 2021 ble Avaldsnes en del av kulturhistoriske landskap med nasjonal betydning (KULA-registeret). Miljødirektoratet arbeider med supplerende verneområde for deler av arealene i planen. Planområdet ligger i sin helhet i KULA-området for Avaldsnes.

Sårbarhet

Viktige punkter for planlegging og forvaltning av dette landskapet:

- Ytterligere utbygging, spesielt høye installasjoner, bør unngås. Eventuelle nye tiltak innenfor områder bør legges til allerede ubygde områder og være underordnet hensynet til kulturminner, kulturmiljø og de kulturhistoriske sammenhengene i landskapet.
- Siktlinjer mellom viktige kulturminner og kulturmiljø innenfor landskapet bør opprettholdes.
- Det åpne landskapet bør søkes bevart og skogplanting bør unngås.
- Planerings- og massefyllingstiltak som vil endre landskapets karakter bør unngås.

Figur 5-4 Avgrensning av KULA-området på Avaldsnes. Kilde: Riksantikvaren

5.4 Kulturminner og kulturmiljø

På Avaldsnes og i nærområdet er det et stort antall registrerte automatiske fredete kulturminner fra nyere tid og arkeologiske kulturminner fra ulike tidsperioder som kirke og kirkegård, bautasteiner, gravhauger-, røyser, kulturminne under vann, mm. med høy nasjonal verdi og interesse. Avaldsnes er det eneste landskapsområdet i de sentrale deler av Karmsundet som ikke er berørt av store fysiske inngrep, og dermed har stor grad av helhetlig kulturlandskap med historisk verdi. Olavskirken er det dominerende kulturminne i landskapet på Avaldsnes, og kirken er et nasjonalt viktig kulturminne og et møtested for en aktiv menighet for flere generasjoner kirkegjengere. Se oversikt over de registrerte kulturminnene i planområdet som er fremstilt i kartutnitt under.

Rogaland fylkeskommune, seksjon for kulturarv, varslet i brev datert 10.06.20 at det inngår to uavklarte kulturminner i planområdets sørlige del, id 136908 og 134910, og at det er nødvendig å gjennomføre arkeologisk registrering for å avklare fredningsstatus og kartfestet funnene for de uavklarte kulturminnene.

Stavanger maritime museum er ansvarlig for kulturminner under vann i Rogaland, og varsler i samme brev om at deler av planområdet omfatter kulturminner i sjø, ID 224708, som ikke er tilstrekkelig arkeologisk kartlagt i nyere tid og at arealet har høyt potensial for funn av skip og sjøavsatte

kulturlag. Det ble foretatt arkeologisk registrering og avklaring om kulturminnets vernestatus våren 2021 av ID 136908 og 134910. Hovedsakelig inngår arealene i planområdet i et båndlagt kulturmiljø etter lov om kulturminner § 3.

Kongsgårdprosjektet Avaldsnes har som formål å undersøke kongsgårdens plass i det norske kongedømmets tidlige historie og forhistorie gjennom det første årtusen e.Kr. Forskningsprosjekt ble gjennomført i perioden 2011-2012, og i 2017.

Prosjektet skulle opprinnelig basere seg på prøvegravinger gjennomført av Arkeologisk museum og UiS i perioden 1992-2006. Det ble imidlertid funnet rester av en kongsgård i stein fra middelalderen under en prøvegraving i 2012, som førte til at forskningsprosjektet ble utvidet, og i 2017 ble det gjennomført utgraving av kongsgårdanlegget fra middelalderen. (kilde: avaldsnes.info, uio.no, niku.no)

Avaldsnes - Maktens Havn, ble lansert i juni 2019. Forskningsprosjektet skal undersøke kongsgårdens havneområde og få frem ny kunnskap om hvilken rolle havneområdet spilte for det maritime maksenteret på Avaldsnes. Prosjektet vil pågå frem til 2023 og har i tillegg en målsetning om å få gravd frem, konserverert og stilt ut det velbevarte middelalderskipet som ligger i sjøen på Avaldsnes. (kilde: avaldsnes.info, maktenshavn.no)

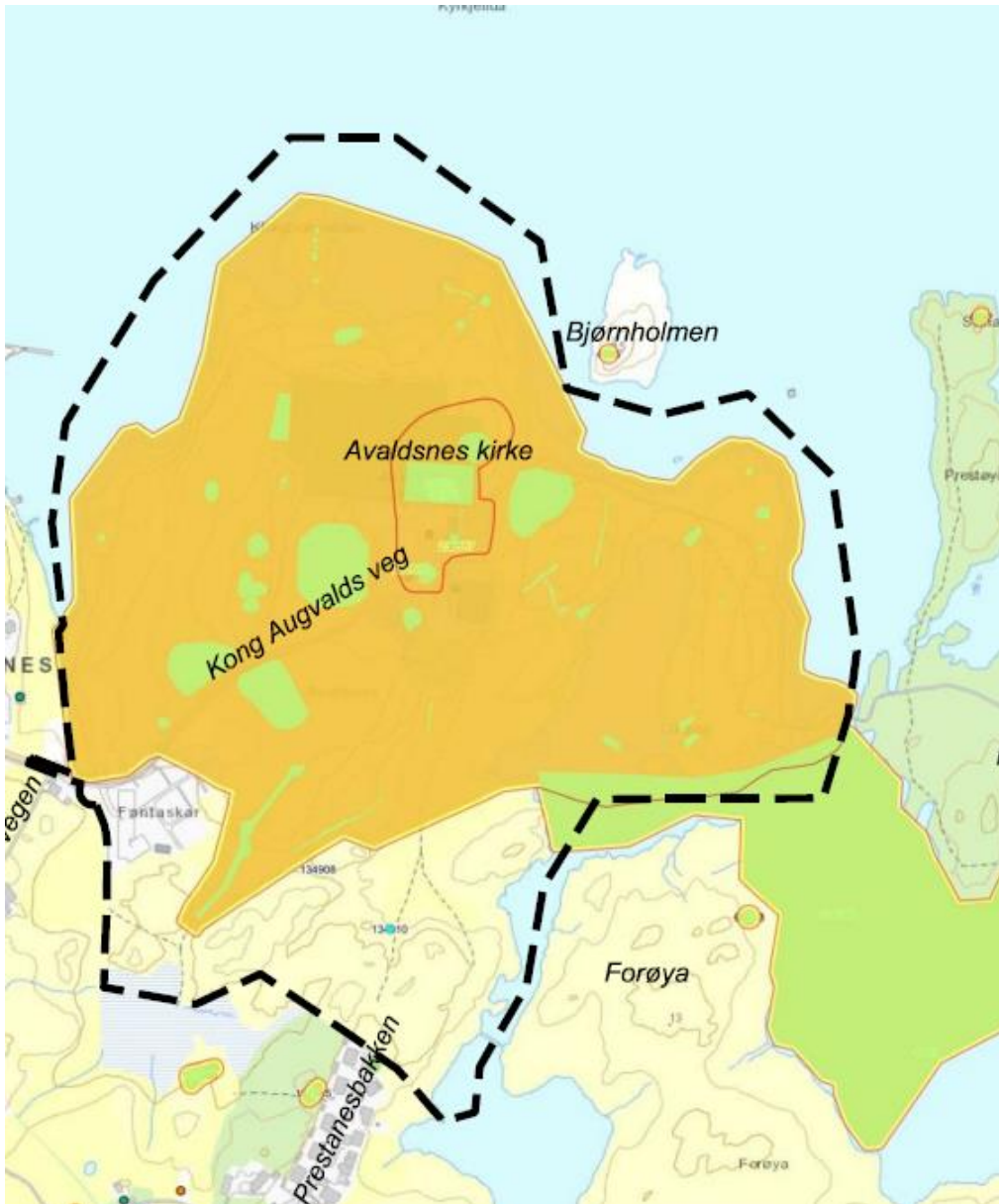
Norsk institutt for kulturminneforskning gjennomfører på oppdrag fra Karmøy kommune, en arkeologisk undersøkelse og utgraving av mindre områder i og utenfor murene av kongsgården fra middelalderen. Prosjektet vil pågå frem til 2021 med hensikt å tilrettelegge for konservering av murene og en god formidling av ruinene i landskapet. (kilde: Niku.no)

Kulturhistorien på Avaldsnes har en høy formidlingsverdi og er en viktig ressurs som må tas særlig hensyn til. Verdien av kulturminnene i landskapet er den viktigste premissfaktoren for den videre utviklingen av området.

KulturminneID/ SEFRAK-ID	Kulturminnelokalitet	Vernestatus
833833-1	Avaldsnes kirke	Automatisk fredet
833833-2	Avaldsnes middelalderske kirkegård	Automatisk fredet
833833-4	Avaldsnes kirkes kapittelhus	Automatisk fredet
34379-2	Flagghaugen med gravfelt	Automatisk fredet
34379-3	Marias Synål - bautastein	Automatisk fredet
34379-4	Bautastein	Automatisk fredet
34379-5	Kjellarhaugen	Automatisk fredet
34379-6	Avaldsnes middelalderruin A12	Automatisk fredet
34379-7	Bunngrav i urne	Automatisk fredet
115870-2	Busetjingsspor	Automatisk fredet
115870-3	Busetjingsspor	Automatisk fredet
115870-4	Busetjingsspor	Automatisk fredet
115870-5	Busetjingsspor	Automatisk fredet

115870-6	Busetjingsspor	Automatisk fredet
115870-7	Busetjingsspor	Automatisk fredet
115870-8	Gravrøys, båtgrav og flatmarksgrav	Automatisk fredet
115870-9	Båtgrav	Automatisk fredet
115870-10	Flatmarksgrav	Automatisk fredet
115870-11	Busetjingsspor	Automatisk fredet
115870-12	Steinlegging	Automatisk fredet
115870-13	Branngrav	Automatisk fredet
115870-14	Aktivitetsområde	Automatisk fredet
115870-15	Tuft	Automatisk fredet
115870-16	Tuft	Automatisk fredet
115870-17	Tuft	Automatisk fredet
115870-18	Tuft	Automatisk fredet
115870-19	Steinstreng	Automatisk fredet
115870-20	Hulveg	Automatisk fredet
115870-21	Hulveg	Automatisk fredet
115870-22	Hulveg	Automatisk fredet
115870-23	Hulveg	Automatisk fredet
115870-24	Hulveg	Automatisk fredet
115870-25	Avaldsnesskipet	Automatisk fredet
115870-26	Gravrøys	Automatisk fredet
115870-27	Hustuft	Automatisk fredet
115870-28	Nausttomt	Automatisk fredet
115870-29	Jordkjellar	Automatisk fredet
115870-30	Vasshol	Automatisk fredet
115870-31	Rydningrøys	Automatisk fredet
115870-32	Vasshol	Automatisk fredet
115870-33	Steinstreng	Automatisk fredet
115870-34	Nausttuft	Automatisk fredet
115870-35	Nausttuft	Automatisk fredet
115870-36	Holveg	Automatisk fredet

115870-37	Kullflekk	Automatisk fredet
115870-38	Kongshaug	Uavklart
115870-39	Dåpshaug	Uavklart
115870-40	Kulturlag	Automatisk fredet
115870-41	Lahamar - rundhaug 1	Automatisk fredet
115870-42	Lahamar - rundhaug 2	Automatisk fredet
115870-43	Lahamar - holveg 1	Automatisk fredet
115870-44	Lahamar - holveg 2	Automatisk fredet
115870-45	Lahamar - åkerrein	Automatisk fredet
115870-46	Klaksholmen – gravhaug 1	Automatisk fredet
115870-47	Klaksholmen – gravhaug 2	Automatisk fredet
115870-48	Klaksholmen – gravhaug 3	Automatisk fredet
115870-49	Klaksholmen – gravhaug 4	Automatisk fredet
115870-50	Klaksholmen – gravhaug 5	Automatisk fredet
115870-51	Fantaskarhaugen	Automatisk fredet
115870-52	Eversplasset	Automatisk fredet
115870-53	Munkhaugvegen	Automatisk fredet
115870-54	Avaldsnes	Uavklart
115870-55	A40	Automatisk fredet
134908-1	Løsfunn	Uavklart
134910-1	Boplass	Uavklart
236557-0	Løsfunn	Ikke fredet
224708-1	Aktivitetsområde (kulturminne under vann)	Automatisk fredet
1149-0019-024	Bolighus, Prestegården (ruin eller fjernet bygning)	Sefrak
1149-0019-025	Stabbur, Prestegården	Sefrak
1149-0019-026	Bolighus, Prestegården (ruin eller fjernet bygning)	Sefrak

Figur 5-5 Kartutsnitt med lokasjon av kulturminner og sefrak-/fredete bygninger. Kilde: temakart-rogaland.no

5.5 Naturverdier/naturmangfold

Avaldsnes har et rikt utvalg av arter og naturtyper av stor verdi på land og i sjø. I området er det bl.a registrert rødlistearter, fremmede arter, sterkt trua- og nær trua- og sårbar naturtyper.

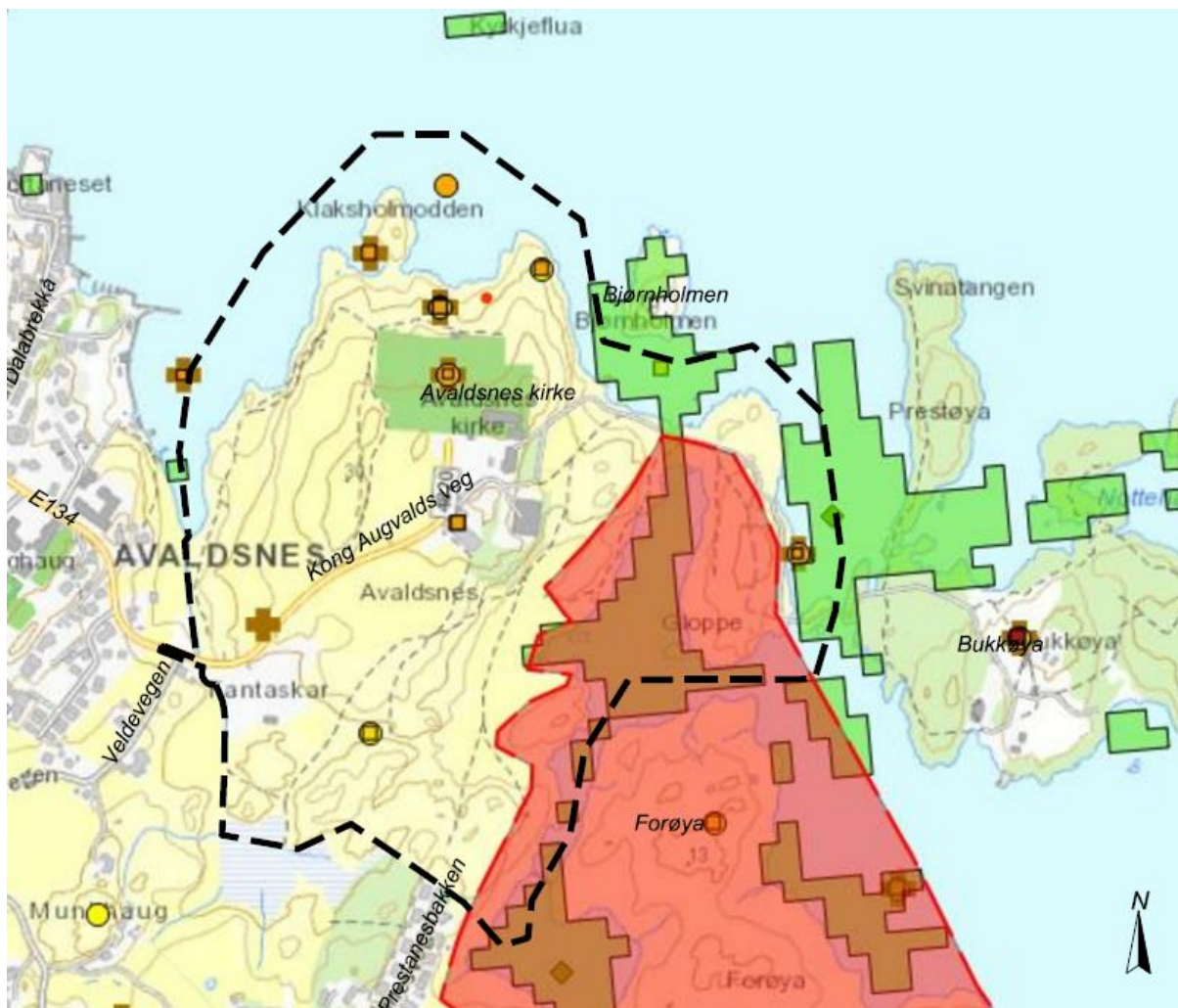
Fylkesmannen i Rogaland, har på oppdrag fra Miljødirektoratet, igangsatt arbeide med å identifisere konkrete områder som er aktuelle for supplerende vern (fremtidig verneområde). Her er «Søyla ved Avaldsnes», med område id; 110050, foreslått som supplerende verneområdet.

Oversikt over de naturverdiene i område er fremstilt i tabell og i kart under.

Det ble i etterkrigstiden plantet sitkagrantrær langs kyststrøk i Norge, og Avaldsnes var inget unntak. Disse har i forbindelse med kongsgårdprosjektet blitt fjernet rundt Avaldsnesplataet, og det gjenstår her kun enkelte løvtrær. Granskogen på Bukkøy representerer fremdeles et fremmedelement i området, og bør vurderes fjernet, i følge LNF-kartleggingen fra 2015. Sitkagran er i artsdatabanken registrert som fremmed art og utgjørt en svært høy økologisk risiko (2018) for naturmangfoldet.

De registrerte naturverdiene på land og i sjø er fremstilt i tabell og kartutsnitt under.

Rødliste- og fremmedarts-kategori	Naturtype/artsgruppe	Antall registrerte arter
Sterkt truet (EN)	Fugler	4
Sterkt truet (EN)	Moser	1
Sårbar (VU)	Fugler	8
Nær truet (NT)	Fugler	8
Nær truet (NT)	Karplanter	1
Livskraftig (LC)	Alger	4
Livskraftig (LC)	Bløtdyr	5
Livskraftig (LC)	Svamper, nesledyr, kammaneter	2
Livskraftig (LC)	Karplanter	16
Livskraftig (LC)	Sopper	12
Livskraftig (LC)	Leddormer	1
Livskraftig (LC)	Fugler	46
Livskraftig (LC)	Fisker	1
Livskraftig (LC)	Moser	1
Livskraftig (LC)	Tovinger	1
Livskraftig (LC)	Lav	7
Ikke vurdert (NE)	Sopper	1
Svært høy risiko (SE)		1
Potensielt høy risiko (PH)	Sopper	1
Potensielt høy risiko (PH)	Karplanter	1
Ukjent	Sopper	2
Ukjent	Fugler	2
Supplerende verneområde 110050	Søyla ved Avaldsnes	375 daa

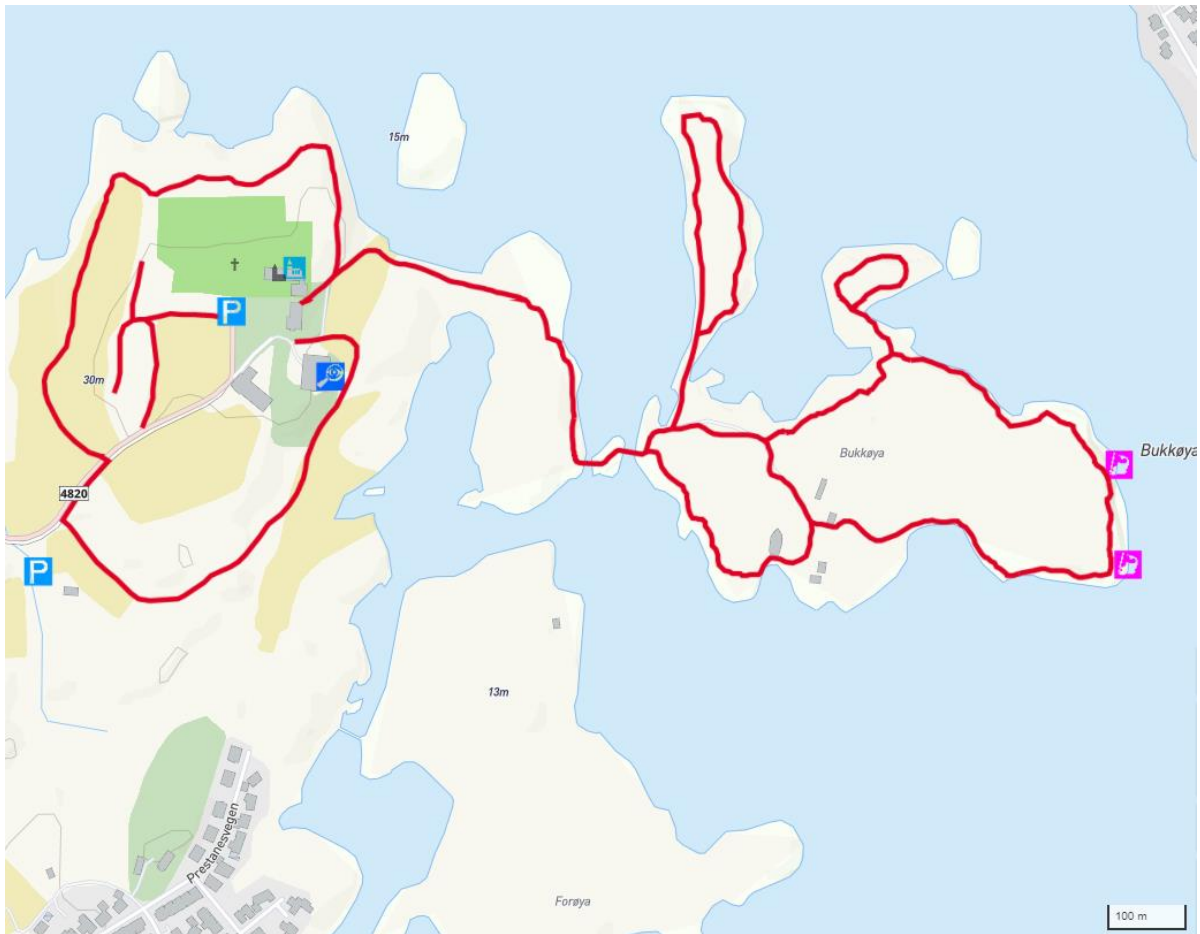
Figur 5-6 Kartutsnitt med lokasjon av naturtyper. Kilde: temakart-rogaland.no

5.6 Grønnstruktur, rekreasjonsområder, uteområder (nærmiljø og friluftsliv)

Området på Avaldsnes og i tillegg Bukkøy inngår i Karmøy kommune, *Kartlegging av kommuneplanens landbruks-, natur- og friluftsområder: verdier og kvaliteter (2015)*. Området ble definert som viktig område for friluftsliv, sone F4-2, og båndlagt etter annet lovverk i overordnet plan.

Området inngår i tillegg i friluftskartlegging i Karmøy kommune 2016-2019, kartlegging og verdisetting av friluftsområder. Planområdet inngår i område for friluftsliv, ID: FK00033701 og er kategorisert som et svært viktig turområde og historieformidling. I overordnet plan Holmen mellom Gloppe og Bukkøy er en del det statlig sikra friluftsområde på Bukkøy, ID: FS00001453 og inngår i planområdet.

Avaldsnes er et godt brukt turområde både av turister og fastboende. Anslagsvis besøker ca. 100 000 personer Avaldsnes hvert år (Svea 21). Turgåere benytter gruset sti fra kirkeplatået til Vikinggarden og Bukkøy, men også en del ferdes i kulturlandskapet nord, vest og sør for kirkeplatået. I dette området beiter det sauer store deler av året. For å avlaste kulturlandskapet og sauedrifta, ble det i 2015 etablert en natur- og kultursti som kanaliserte turtrafikken på Avaldsnes. Kulturstien ble foreslått i Rapport «Avaldsnes prestegård, anbefalinger omkring forvaltning og utvikling» (Norconsult 2008). Kulturstien er ca. 1500 meter, og ca. 300 meter av disse er gamle gårdsveier. Langs stien er det satt opp skilt med informasjon om historien på Avaldsnes.

Figur 5-7 Kartutsnitt av turstier på Avaldsnes. Kilde: Karmøy kommune/kommunekart.com

5.7 Naturressurser inkl. landbruk

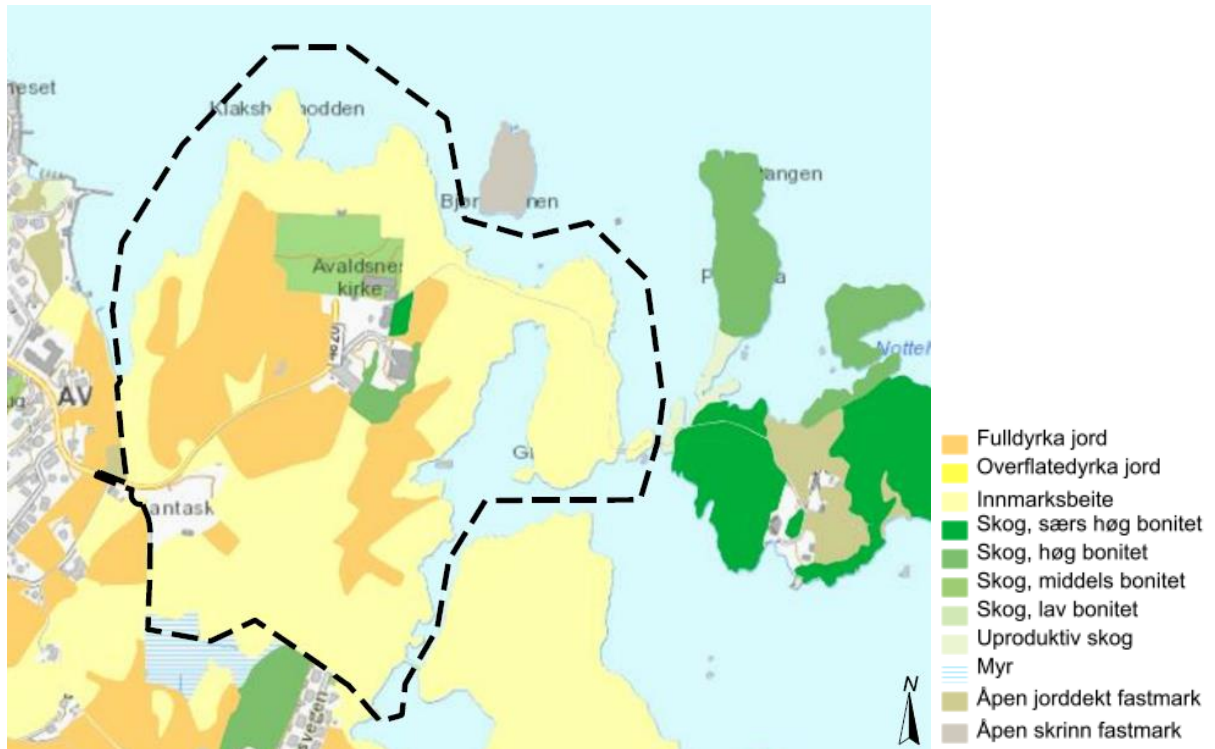
Landbruk

Ifølge gårdskart (NIBIO) utgjør jordbruksarealene i planområdet ca. 340 daa. Om lag 30% av arealene utgjør fulldyrka jord, øvrig areal som beitemark. Landbruksjorda driftes i dag av sauehold og slått.

I følge forvaltningsplan for Avaldsnes prestegård (Rapport nr. 5005388 - RD001) fra 2008 ble eiendommen på Avaldsnes tidligere forpaktet bort, og driften baserte seg på sauehold og også storfe. Driftsbygningen oppe på platået ble brukt som sauefjøs og har tidligere stått sammen med en forpakterbolig. Forpakterboligen har siden blitt revet, og driftsbygningen ble senere tatt i bruk til lager/garasje/omkledningsrom for Avaldsnesprosjektet, vikinggården og menigheten.

Landbruksbygningen er i dag regulert til LNFR-formål, og ikke regulert til et formelt formål på Avaldsnes. Det er flere forslag til bruk av driftsbygningen, bl.a. til utstilling av skipsfunn i forbindelse med prosjektet *Avaldsnes - Maktens Havn*, regionalt pilgrimssenter, og til mer generelt bruk som lager/garasje/omkledningsrom i forbindelse med festivalaktivitet.

Det har, som tidligere nevnt, vært plantet granskog på øst og sørsiden av kirken, men disse er nå fjernet og enkelte løvtrær er de eneste som står igjen oppe ved kirken. Jordbruksarealene på Avaldsnes inngår i «kjerneområde landbruk» for de største og viktigste jordbruksarealene på Haugalandet, basert på en overordnet vurdering av produksjonsverdi, områdestørrelse, grad av sammenhengende struktur, driftsmessige forhold og kulturlandskapsverdier (ATP Haugalandet 2016).

Figur 5-8 Kartutsnitt med bonitet (AR5). Kilde: temakart-rogaland.no

Prognoser for havnivåstigning frem mot 2100

Kartverket gir en oversikt over klimarelaterte problemstillinger knyttet til havnivåstigning og opplysninger som er ment som kunnskapsgrunnlag og hjelpemiddel for klimatilpasning i planarbeid. Som klimapåslag for framtidig havnivå er det brukt framskrivningens øvre del (95-persentilen) for RCP8.5, i tråd med forskrift om klimatilpasning fra Kommunal- og moderniseringsdepartementet.

I følge Kartverkets egen kartløsning viser havnivåstigning for området ved Avaldsnes kirke i år 2090; 79 cm. Dette er illustrert i figur 5-9.

Figur 5-9 Framskrivinger for havnivå basert på høyeste utslippsscenarioer i 2090. Kilde: Kartverket

5.8 Trafikkforhold

Adkomst og all trafikk til planområdet betjenes i dag av Fv.4820 Kong Augvalds vei med avkjøring fra E134. Skiltet hastighet for Fv.4820 er 30 km/t og veien er opparbeidet med fortau frem til parkeringsplass/ gravplass ved Fantaskaret. Videre er veien opparbeidet med gruset sti til Avaldsnes prestegård.

Trafikktelling (ÅDT) for Fv.4820 er hentet fra Statens vegvesens vegkart. Fv.4820 har en registrert ÅDT på 1500. Andel lange kjøretøy er beregnet til 8%. I tillegg til å fungere som adkomstvei til Avaldsnes prestegård, benyttes området av Avaldsnes menighet, samt kirkegård og gravplass er i normal drift, og det er et høyt aktivitetsnivå av kulturformidling ved historiesenter og vikinggård på Bukkøy, samt at området benyttes til forsknings-, tur- og rekreasjonsbruk.

Karmøy kommune opplyser om det til tider kan skape store trafikale utfordringer oppe på platået ved kirken og langs Kong Augvaldsveg. Både vare- og persontransport skjer i hovedsak med bil, men enkelte grupper kommer også med egne busser, i tillegg til en god del bobiler, fortrinnsvis i sommersesongen. Enkelte fra nærområdene kommer gående, men det er få syklende og båturister, og ingen persontransport (kilde: Forvaltningsplan Avaldsnes).

Behovet for parkering i nærhet av Avaldsnes vil variere gjennom året. I forvaltningsplan for Avaldsnes er det gitt et anslag i parkeringsbehovet på Avaldsnes:

- Utenfor sesong: 10-20
- Helger i sommersesonen (utfart/turister): 20-60
- Ved gudstjeneste/bryllup/begravelser: 40-100
- Vikingfestival: 300-500
- Andre arrangementer: 20-50

Parkering foregår ved Avaldsnesplatået og ved Fantaskaret. Parkeringskapasiteten er i dag på totalt ca. 110 parkeringsplasser på øvre og nedre parkeringsplass.

5.8.1 Forhold som legges til grunn for den videre planlegginga

Ulike grupper av besøkende til Avaldsnes har ulike behov, både når det gjelder tilgjengelighet og hvor det er aktuelt å henstille parkering. Kriken har i den daglige bruken/driften, i tillegg til ansatteparkering, behov for transport og båretfølge til gravplass og parkering for besøkende ved kirkelige arrangementer. For den daglige bruken og driften av Nordvegen historiesenter, vikinggården og landbruksdriften vil det i tillegg til ansatteparkering være behov for transport av redskaper for drift og vedlikehold, varetransport, utstyr til ulike arrangementer og lignende.

Det arrangeres vikingfestival, som det største årlige arrangementet på Avaldsnes. Da benyttes parkeringsplassene ved skole, barnehage, bedehus, forretninger i Avaldsnes sentrum. Disse plassene rommer grovt anslått 400 biler (kilde: Forvaltningsplan Avaldsnes). Det parkeres samtidig langs Kongs Augvalds vei under slike arrangementer.

Det er mange brukere av området og lite grad av struktur for bl.a parkering-, kjøre- og gangsoner, varelevering, av- og påstigning fra busser mm. Utfordringene er likevel størst når det opptrer flere hendelser/aktiviteter i området samtidig, eller med flere påfølgende arrangementer. Slike utfordrende hendelser kan som eksempel oppstå i helger samtidig som det foregår gudstjenester/ bryllup/begravelser.

De ulike gruppene vil i stor grad være avhengig av å kunne komme helt frem til stedet varen/tjenesten skal leveres, og det er behov for snuplass til større kjøretøy.

Det er til dels store utfordringer knyttet til trafikkavvikling på området og det er tunge konflikter ved platået i forhold til kjente kulturminner, potesiale for nye funn, opplevelsen av et historisk landskap og muligheten for å rekonstruere kulturminner.

5.8.2 Kulturminner

I området på Avaldsnesplatået er det funnet flere kulturminner. Det siste store funnet ble gjort i 2012, av kongsgårdruinen. I tillegg finner vi kulturlagene nærmest oppe i dagen på deler av området, slik at de er utsatt for slitasje ved bruk og vedlikehold av parkeringsplassen ved platået.

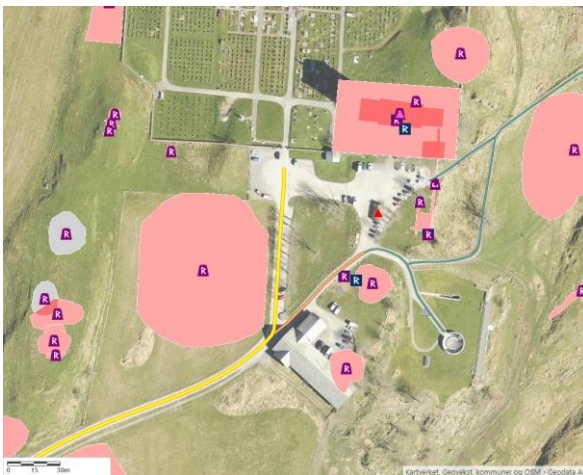
Trafikkavvikling i området følger «rundkjøringen» som er opprettet på platået. Dette kan være konfliktfylt i forhold til automatisk fredete kulturminner, landskapshensyn, samfunnssikkerhet/beredskap og for den videre utviklinga av området, da det er manglende avgrensninger til kjørefelt, parkeringsplasser og gangsoner, noe de historiske flybildene av området kan bekrefte.

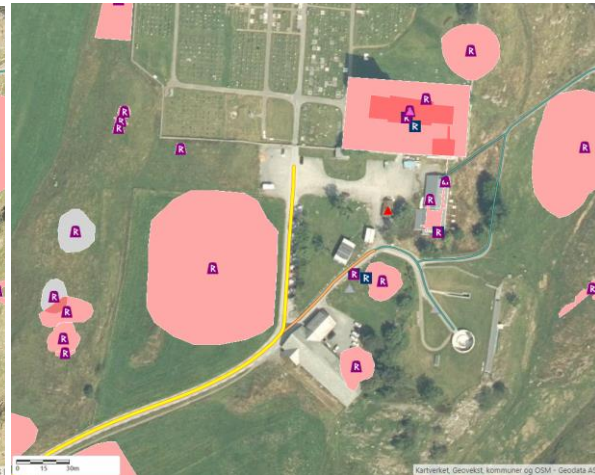
Figur 5-10 Historisk flybilde (1969)

Figur 5-11 Historisk flybilde (2002)

Figur 5-2 Historisk flybilde (2017)

Figur 5-3 Historisk flybilde (2019)

5.9 Barns interesser

Nordvegen historiesenter formidler historien om Avaldsnes fra bronsealderen til middelalderen for hele familien, og har ulike aktiviteter for barn og unge. Det er opparbeidet en ny historisk aktivitetspark, Avaldsnes Leikvoll og skoletjenesten ved Nordvegen historiesnetter har spennende tilbud og aktiviteter som er åpen for hele familien.

5.10 Teknisk infrastruktur

5.10.1 Vann- og avløpsanlegg

Det er etablert vann- og avløpsledninger langs Fv. 4820 til platået.

5.10.2 Renovasjonsanlegg

Avfallshåndtering skjer i dag ved søppelcontainere som står plassert på oppgruset areal på nordsiden av driftsbygningen.

5.11 Universell tilgjengelighet

Området er i dag tilgjengelig via Kong Augvalds vei med bil. Det er anlagt gangsti med ca. 10 % stigning langs veien fra Fantaskaret til driftsbygning. Det eksisterer ingen egne traseer for myke trafikanter mellom driftsbygning og kirken og det er ellers ikke gjort noen spesielle tiltak i området med tanke på universell utforming og tilgjengelighet for myke trafikanter.

Kirkeplatået er relativt flatt, og nye ganglinjer kan gis en universell utforming. Gangareal ned til Nordvegen historiesenter oppfyller ikke stigningskrav til universell utforming. Gangareal ved gravplassene ved kirken og Fantaskaret har en stigning ca. 5 %, men er ikke utformet mtp. universell utforming.

Adkomst fra platået til Nordvegen historiesenter er bratt (hoydedata.no) og er ikke universell utformet.

Avaldsnes Leikvoll er gitt en universell utforming (kilde: Avaldsnes.info)

5.12 Grunnforhold

Det er ikke registrert ras i nyere tid, ifølge NVEs Atlas. I henhold til NGUs løsmassekart består løsmassene i planområdet av tynn morenemasse. Området ligger i hovedsak under marin grense, men det er registrert berg i dagen flere steder. Sannsynligheten for store kvikkleireskred er derfor ikke til stede.

5.13 Miljøfaglig forhold

Planområdet blir utsatt for trafikkstøy fra Fv. 4820, ifølge temakart-rogaland.no. Det er ikke registrert forurenset grunn i planområdet (Miljødirektoratet).

5.14 Næring

Karmøy kirkelig fellesråd/Menigheten på Avaldsnes

Menigheten disponerer Avaldsnes kirke/Olavskirken, og soknet har gravplass ved Avaldsnes kirke og Avaldsnes gravplass. Avaldsnes gravplass ble ferdigstilt i 2019. Registrert gjennomsnittlig antall begravelser de siste 10 år er 39 stk. Soknet utlyser ikke behov for flere gravplasser for perioden 2021 – 2040 (Kilde: Karmøy kirkelig fellesråd – behov for gravplasser). Ved Avaldsnes gravplass er det omtrent 38% ubebygget areal regulert til grav- og urnelund.

Nordvegen historiesenter og kulturformidling på kirkeplatået (kommunal drift)

Vikinggarden på Bukkøy (kommunal drift)

Det blir også drevet leirskole i området (kommunal drift)

6 Beskrivelse av planforslaget

6.1 Hovedtrekk i planforslaget

Hovedgrepene i planen følger intensjonen om å legge til rette for en helhetlig plan for formidling av de kulturhistoriske verdiene i området i et langsiktig perspektiv. Dette omfatter etablering av «middelalderpark», tilpasning av landskap i tilknytning til kongsgårdsruinen, bedre tilgjengeligheten med tanke på universell utforming, rydde i parkering- og adkomstforhold for bil, gående og syklende, samt bedring av toalettforhold og renovasjon. Det skal oppføres et nytt bårehus og toalettfasiliteter i tilknytning til kirken. Utover dette planlegges det ikke ny bebyggelse.

Bevaringshensyn - landskap og kulturminner

Det er obligatorisk at vern skjer gjennom bestemmelse (jf. plan- og bygningsloven § 12-7 nr. 6), og synliggjøres i plankartet.

Kulturminner synliggjøres i plankart ved følgende:

LNFR-formål med underformål vern av kulturminner og kulturmiljø (sosi kode 5600) for landbruksarealer. Det er ikke behov for å regulere kulturminnelokaliteter og enkeltminner i LNFR-område ved dette formålet, men det er i planforslaget valgt å benytte båndleggingssone H730 for å synliggjøre kulturminnelokalitetene, iht. vernet sikringszone.

Stabbur (sefrak 1149-0019-025) er gitt et bestemmelsesområde #1. Det gis tillatelse til å endre bygningens plassering innenfor dette.

Krigsminne innenfor GU1 er gitt hensynszone H570 - Bevaring kulturmiljø. Dette er en videreføring av eksisterende plan.

Landskap i plankart:

Planområdet er i sin helhet omfattet av kulturhistoriske landskap av nasjonal interesse. Dette innebærer videreføring av landbruks-, natur- og friluftsmål samt reindrift, og det er vurdert som tilstrekkelig bevaring innenfor LNFR-formål med underformål vern av kulturminner og kulturmiljø på alle landarealer i planområdet.

Bebyggelse og anlegg

Bebyggelse

- Bårehus og bygg med felles sanitære fasiliteter etableres innenfor formål GU3. Innenfor formålet etableres det også sykkelparkering.
- Eksisterende stabbur bevares, men kan flyttes innfor arealet vist med bestemmelsessone #1 på plankartet.
- Olavskirka/Avaldsnes kirke vises i plankart med eget formål, REL.
- Nordvegen historiesenter ligger innenfor formål TY1, bygg under bakken er vist med linje «bebyggelse som inngår i planen» i plankartet.
- Eksisterende driftsbygning ligger innenfor formål TY2, bygningen er vist med linje «bebyggelse som inngår i planen» i plankartet.

Trafikkarealer

- Kong Augvalds veg utvides på strekningen fra Fantaskaret til kirkeplatået. På plankartet vist som formål o_V2. Innenfor formålet etableres vegbredde 5 meter og fortau med bredde 3 meter + nødvendig grøftareal.
- Trafikkarealer på kirkeplatået, o_V1, strammes opp, herunder kjøreadkomst m/snumulighet, dropsone for buss, varelevering, faste HC parkeringsplasser og faste parkeringsplasser for ansatte med universelt utformet gangareal til de ulike funksjonene/tjenestene.
- Det etableres ny parkering sør for driftsbygning med mulighet for universelt utformet adkomst til Nordvegen historiesenter, P1. Parkering nord for driftsbygning fjernes og erstattes med parkareal.

Grønnstruktur

- Det etableres en «middelalderpark» i forbindelse med kongsgårdsruinene.
- Innenfor o_Park ligger aktivitetsparken Avaldsnes leikvoll. Parken har innslag av elementer inspirert av vikingtiden.
- Det legges til rette for etablering av universelt utformet turvei til Bukkøy. Turvegen har formålet T1 i plankartet.
- Kultursti med bredde 5 meter reguleres i planen, formål T2 og T3. I tillegg reguleres ny kultursti T4. Kulturstiene skal bidra til å sikre friluftsliv i området. Det er ikke mulig å oppnå universell utforming på disse kulturstiene.

6.2 Planlagt arealbruk

Tabellen under viser arealregnskapet, samlet arealstørrelse for de ulike delformålene i planen.

Kode	Arealformål	Areal (daa)
Bebyggelse og anlegg (PBL § 12-5 Nr.1)		40,8
1160	Offentlig eller privat tjenesteyting	4,8
1164	Forsamlingslokale for religionsutøvelse	0,6
1700	Grav- og urnelund	35,0
1730	Nødvendig bygg og anlegg for grav- og urnelund	0,4
Samferdselsanlegg og teknisk infrastruktur (PBL § 12-5 Nr.2)		13,6
2010	Veg	8,6
2041	Kai	0,1
2080	Parkering	4,9
Grønnstruktur (PBL § 12-5 Nr.3)		18,3
3031	Turveg	12,1
3050	Park	6,1
Landbruks, natur- og friluftsmål samt reindrift (PBL § 12-5 Nr.5)		318,5
5600	Vern av kulturmiljø eller kulturminne	318,5
Bruk og vern av sjø og vassdrag med tilhørende strandsone (PBL § 12-5 Nr.6)		145,0
6610	Naturområde i sjø og vassdrag	145,0
SUM	Planområdet (arealformål totalt)	536,2

6.3 Estetikk, byggeskikk og kvalitet

Planforslaget inneholder en formingsveileder og landskapsplan, som skal ivareta vernehensynet i planområdet.

Formingsveilederen skal legge til rette for prinsipper om utforming for planområdet, som vil sikre et helhetlig uttrykk, og bringe verdighet til Avaldsnesplataet. Den gir overordnede prinsipielle føringer, samt detaljer rundt middelalderuin, vegetasjon, materialitet, belysning, skilt, gjerdet, samt retningslinjer for utforming av tursti.

6.4 Parkering

En større parkeringsplass på plataet foran kirken vil være dominerende i landskapet og bygningsmiljøet. En slik plass vil ikke være tilpasset omgivelsene og landskapet. Dersom opplevelsen av Avaldsnes skal kunne bli helhetlig, og potensial for utvikling kunne realiseres, anbefales det at

parkeringsplasser fjernes delvis fra platået, og at området reserveres for trafikk som er nødvendig for at området skal være funksjonelt. Det skal derfor avsettes parkeringsplass kun for ansatte, forflytningshemmede og driftskjøretøy på platået. I tillegg må det være mulig å kunne foreta av- og påstigning fra busser og evt. fra personbiler.

Dette er en forutsetning for at en kan opprettholde tilstrekkelig adkomst og snuforhold for varelevering, utrykningskjøretøyer o.l., særlig til kirka og historiesenteret. Videre må parkeringsplassene på platået erstattes andre steder, da det er vurdert å være et behov for å øke antall parkeringsplasser i området.

Planlagte parkeringsplasser

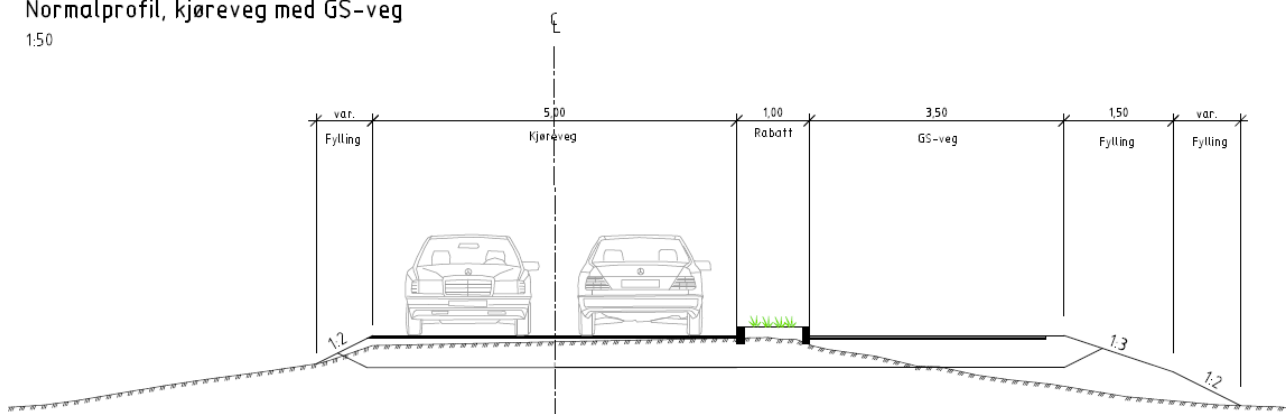
Det er planlagt for 180 p-plasser i planområdet. Min. 4% skal avsettes til HC-parkering. Minstenorm for parkeringsareal skal følge overordnet plan. Utforming av parkeringsarealene skal utformes iht. prinsipper omtalt i «Formingsveileder for det historiske Avaldsnes», utarbeidet av Multiconsult oktober 2020. Dette er sikret i reguleringsbestemmelsene for planområdet.

1. *Kirkeplatået.* Ved kirkeplatået er det planlagt 40 p-plasser i tillegg til 3 HC-plasser
2. *Ny parkeringsplass bak driftsbygning.* Det skal etableres en ny parkeringsplass bak driftsbygning med plass til 77 p-plasser i tillegg til 4 HC-plasser. Det skal etableres jordvoll og/eller steingjerde innenfor bestemmelsesområde #3 for å skjerme kulturlandskapet mot ny parkeringsplass.
3. *Fantaskaret.* Eksisterende parkeringsplass ved Fantaskaret ble etablert i forbindelse gjeldende reguleringsplan. Det er ca. 56 eksisterende p-plasser innenfor formålsområdet.

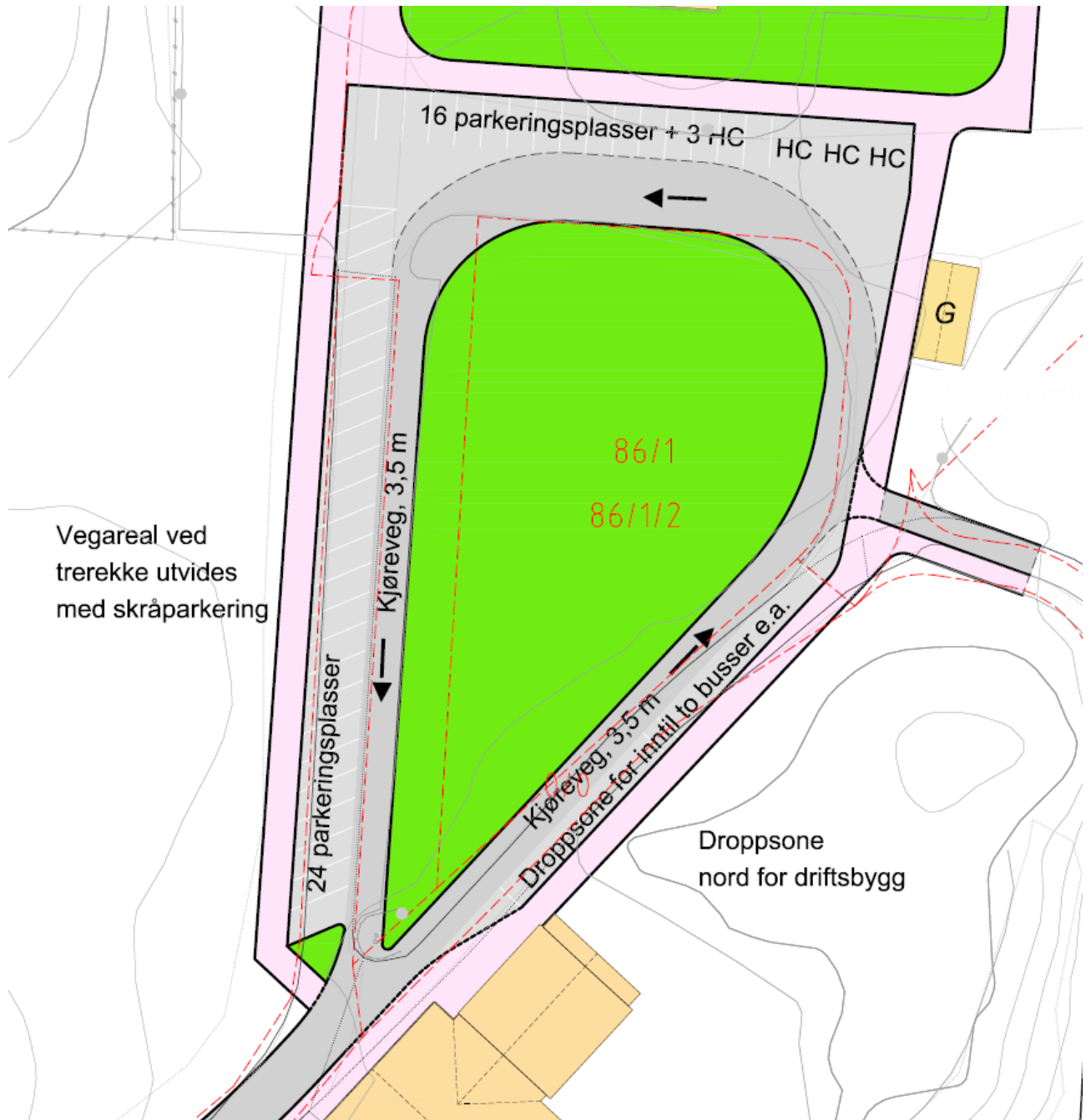
6.5 Trafikkløsninger

Eksisterende atkomstvei, Kong Augvaldsveg, er fylkesvei frem til kirkeplatået. Veien har kun ett kjørefelt, men det er mulig for to personbiler å passere hverandre. Vegen planlegges med fem meter bredde, en meter rabatt og tre og en halv meter gang-og sykkelveg. Det er 10%-stigning på atkomstvegen, mellom Fantaskaret og kirkeplatået.

Normalprofil, kjøreveg med GS-veg
1:50

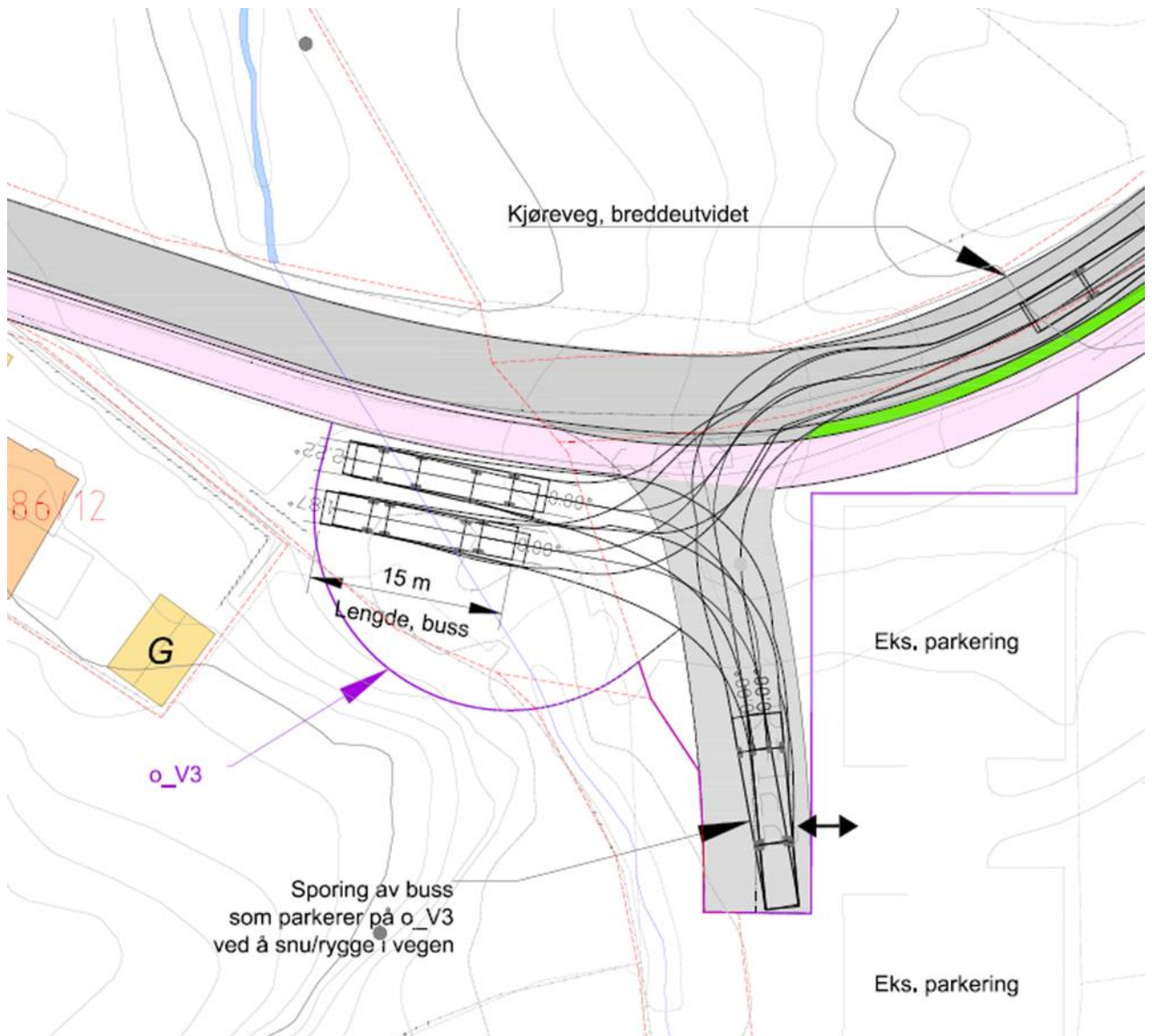
Planen foreslår at kjøring etter driftsbygningen begrenses til kun nødvendig trafikk. Vegen legges i en sløyfe på platået, i en slags stor snuplass med ensrettet trafikk. Se illustrasjon.

Det foreslås brede fortau fra driftsbygningen til kirkegården. Ett fortau leder direkte inn på gangveg i kirkegården med retning/utsyn mot Karmsundet. Den andre går langs kjørevegen på østsiden og inn i retning mot sideinngangen i kirken.

Innenfor planområdet skal det også tilrettelegges for nok sykkelparkering. Sykkelparkering skal ha nok kapasitet til å kunne dekke en skoleklasse i tillegg til sykkelparkering under tak for ansatte. Det skal utarbeides skiltplan som ivaretar dette.

Sør i planområdet, ved Fantaskaret, vil det bli etablert adkomst-/kjøreveg og snuplass.

En turistbuss vil ikke kunne snu uten å rygge innenfor regulert areal til snuplass fordi snuplassen har for liten radius. Dersom buss skal snu i dette området vil den måtte kjøre inn mot eksisterende parkeringsplass og deretter rygge inn på parkeringsplass for buss som vist. Det vil være plass til 2 parkerte busser.

Det er ikke ønskelig at bussen snur ved å rygge i vegen til parkeringen av trafikksikkerhetsmessige hensyn. Det anbefales at arealet benyttes til snuplass for mindre kjøretøy. Disse vil kunne snu uten å måtte rygge ut i vegen.

Turistbusser kan slippe av folk på droppsoner for busser oppe på platået for så å kjøre ut av området.

Utforming av trafikkarealene utformes i henhold til prinsipper omtalt i «Formingsveileder for det historiske Avaldsnes», utarbeidet av Multiconsult oktober 2020.

6.6 Uteoppholdsareal, lekeplasser, friområder og parker

Uteoppholdsarealene består av turstier og gangveier, park mellom driftsbygning og historiesenter og historisk landskap med kulturminner. Mellom kirken, stabbur, ruiner og historiesenteret dannes en slags gårdsplass hvor siktlinjer og akser møtes. Dette skal understekes i utformingen av platået, slik at

det skapes sammenheng mellom de ulike kulturminnene og attraksjonene. Alle grep skal søke å fremheve det bestående, snarere enn å tilføre noe nytt.

Materialbruk, skilt, rekkverk og belysning utformes i tråd med formingsveilederen.

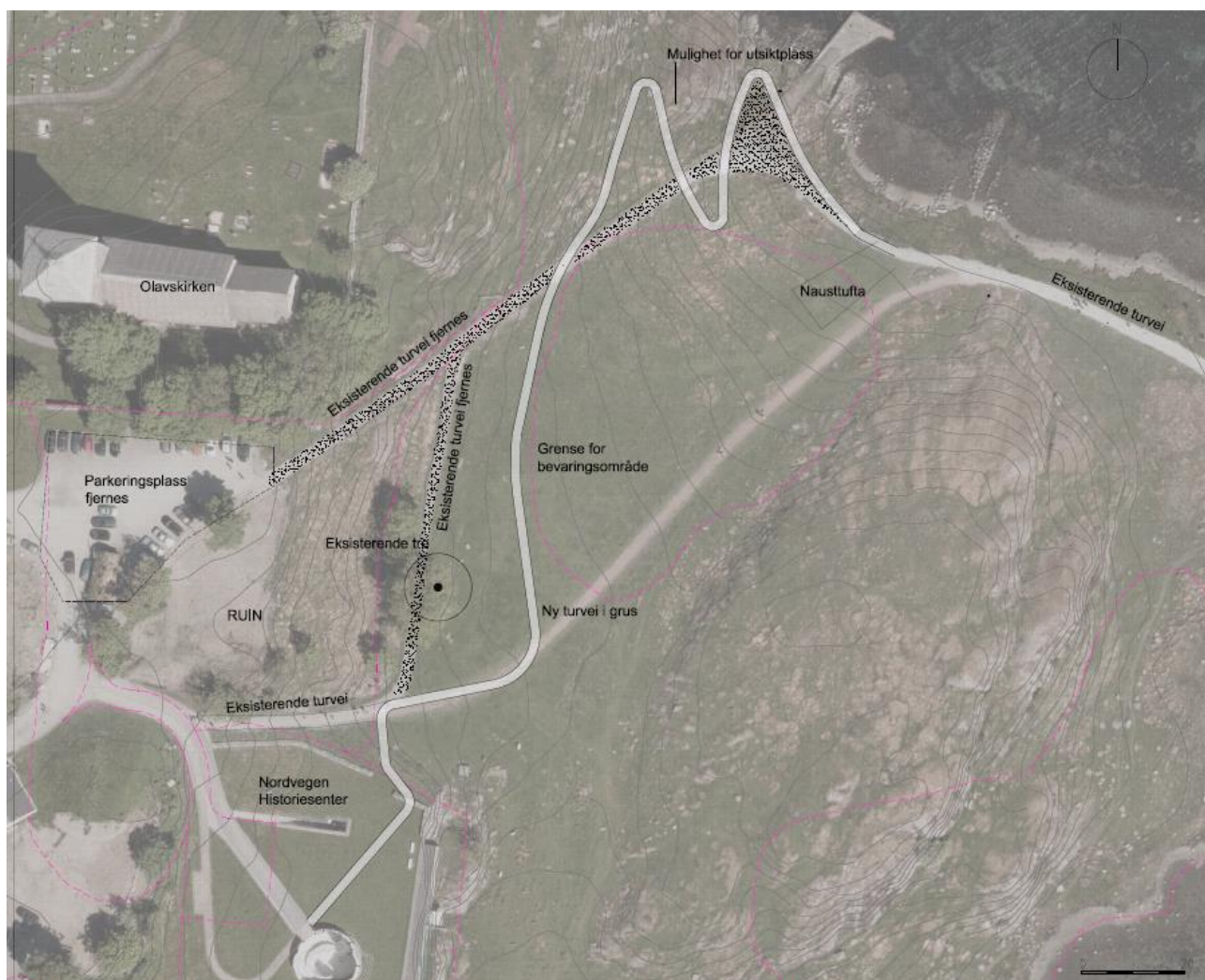
Parken mellom kirken og driftsbygningen utvides ved at parkering nord for driftsbygning fjernes, og arealet inngår i parken. Parken er en aktivitetspark med utgangspunkt i kulturlandskapet, intensjonen er å bevare en naturlig tilknytning til landskapet. Tilkomsten til aktivitetsparken er fra stien til historiesenteret, med en universelt utformet grasarmert sti.

6.7 Universell utforming

Avaldsnesplatået

Det er ikke mulig å få til en universelt utformet adkomst til Avaldsnesplatået uten store inngrep i kulturlandskapet. Det er lagt til rette for en universelt utformet adkomst til Nordvegen historiesenter, Olavskirken og driftsbygning.

Tursti til Bukkøy

Det planlegges en universelt utformet tursti fra historiesenteret til Bukkøy. Arkeologer fra Rogaland fylkeskommune har sammen med Karmøy kommune, Blindeforbundet og SAFO vært involvert i diskusjoner i forbindelse med prosjektet. De ble tidlig i prosessen klart at det ikke er mulig å få til en universelt utformet sti uten for store inngrep i kulturlandskap og kulturlag. Turstien blir derfor en avveining mellom stigningsforhold og inngrep i kulturlandskapet.

I arbeidet med tursti til Bukkøy, ble det utarbeidet prinsipper om utforming av tursti i kulturlandskapet. Prinsipp om utforming av tursti gjelder regulerte turveger i planforslaget, og er sikret i bestemmelsene.

Prinsipper for utforming av tursti

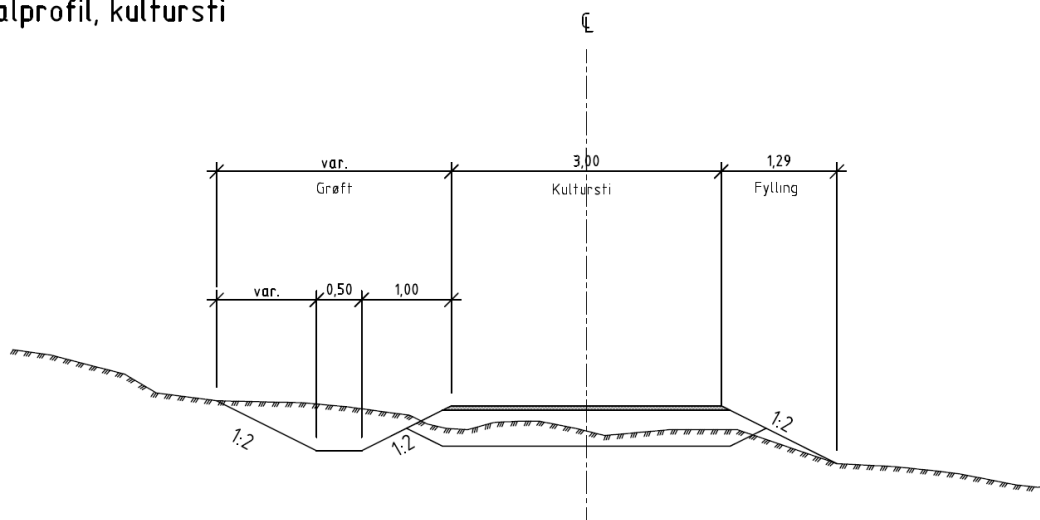
- Det skal ikke graves i sikringssonen til kjente kulturminner
- Tursti skal legges på duk
- Det skal ikke benyttes murer eller rekkverk langs turstien
- Fyllinger skal disse være så slake som mulig, og tilpasses landskapet
- Terrenget skal revegeteres
- Turstien skal ikke belyses
- Turstien skal ha en maksimal helning på 10 prosent, lengde med maksimal stigning skal begrenses.

Fravik fra universelt utformet krav til stigning på gangveg mellom P1 og P2, og off. turvei. Dette er sikret i bestemmelsene for området.

Under viser prinsippene for kultursti og turveg.

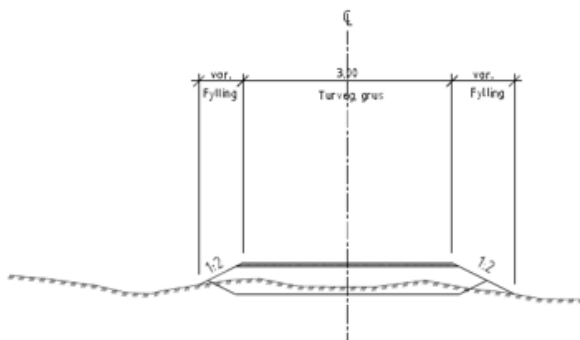
Normalprofil, kultursti

1:50

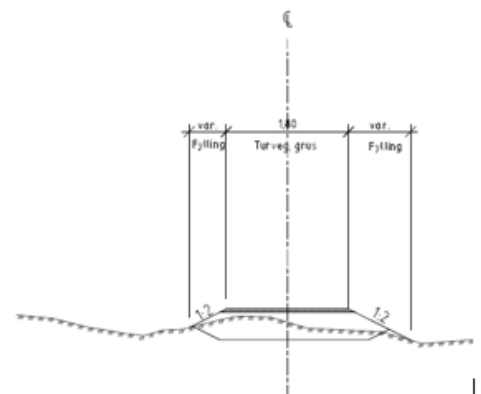
Normalprofil, turveg 3 m bredde

1:50

Normalprofil, turveg/tursti, 1,8 m bredde

1:50

7 Virkninger / konsekvenser av planforslaget

7.1 Avvik fra overordnede planer

Planforslaget er i tråd med gjeldende kommuneplan der planområdet i hovedsak er båndlagt etter lov om kulturminner, hensynssone H730, med underformål LNFR-formål, offentlig og privat tjenesteyting og grav- og urnested.

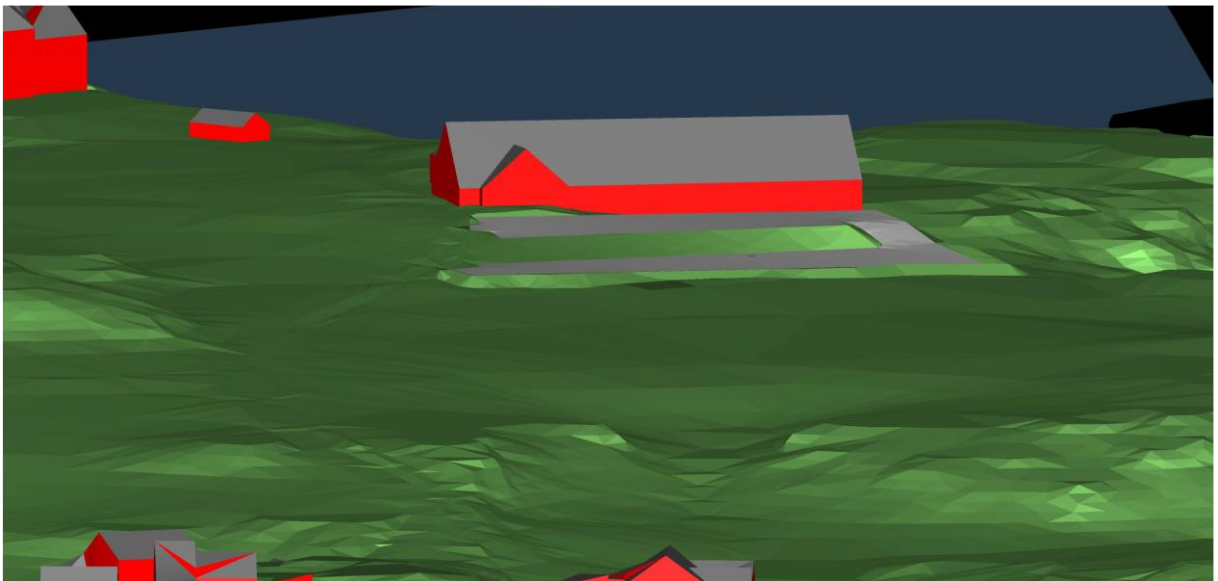
7.2 Stedets karakter og estetikk

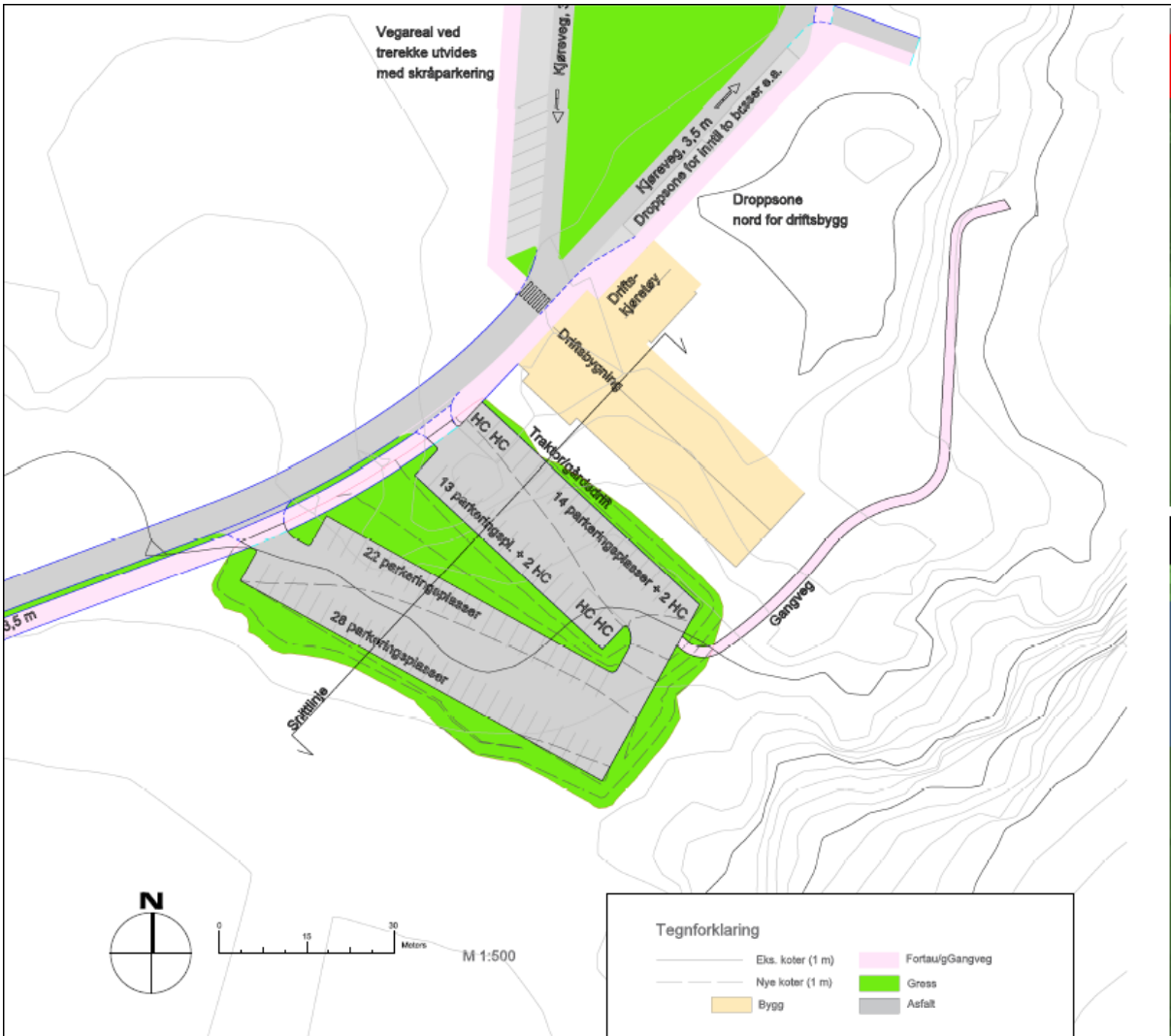
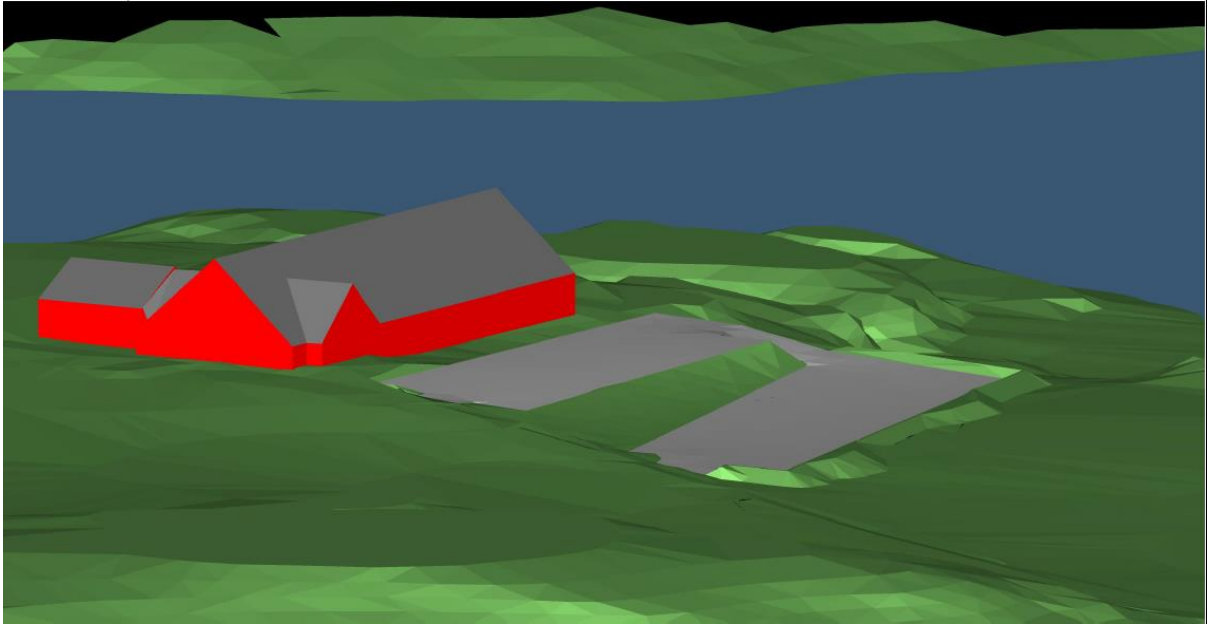
Planforslaget vil ikke påvirke stedets karakter og estetikk negativt. Det er gjennom formingsveileder og bestemmelser sikret at stedets karakter ivaretas. Ved å redusere parkeringsplasser forran kirken, søker planforslaget å bedre tilpassingen til omgivelsene og landskapet. Alle grep skal søke å fremheve det bestående, snarere enn å tilføre noe nytt.

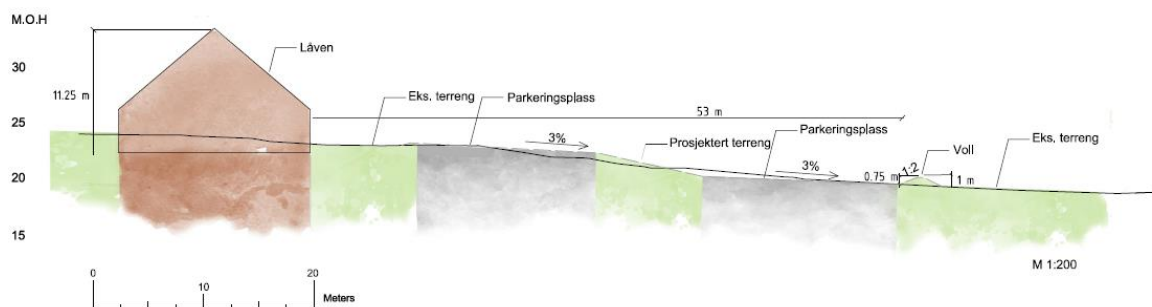
7.3 Landskap

Planen vil ikke medføre store endringer for landskap i forhold til dagens situasjon.

Landskapet skal tilpasses rundt kongsgårdruinen, og må opparbeides for å oppnå tilfredsstillende helning på tursti til Bukkøy. Ny parkeringsplass sør for driftsbygning, med tilhørende jordvoll vil også medføre inngrep i landskapet. Inngrep vises under i illustrasjoner, plan og snitt.

Planforslaget åpner ikke for ny utbygging utover nytt bårehus og sanitetsanlegg. Dette plasseres nær allerede bebygd område. Formingsveilederen viser grep for å opprettholde siktlinjer mellom viktige kulturminner og kulturmiljø. Det skal ikke tilføres ny beplantning av betydning for landskapsbildet.

7.4 Kulturminner og kulturmiljø

En stor del av planens hensikt er å ivareta området kulturlandskap og kulturminner. Planforslaget vil ikke påvirke dette temaet negativt.

7.5 Naturverdier/naturmangfold

Planforslaget vil ikke få konsekvenser for naturverdier og naturmangfold.

7.6 Grønnstruktur, rekreasjonsområder, uteområder (nærmiljø og friluftsliv)

Planforslaget innebærer ikke store endringer i eksisterende friområder, men har intensjon om å gjøre grønnstruktur og uteområder mer attraktive med små grep. Områder for friluftsliv gjøres mer tilgjengelige ved at en tursti nå blir universelt utformet. Parkområdet mellom driftsbygning og historiesenter opprettholdes som aktivitetspark.

Renovasjon skjer i dag på nordsiden av låven. Når dette området inkluderes i parken må det planlegges for ny fremtidig renovasjonsløsning. Dette må ivaretas av teknisk plan for området.

7.7 Naturressurser, inkl. landbruk

Området i og rundt planområdet består av mye beitemark. Det skal utarbeides "Deponeringsplan for matjord" der det skal redegjøres for håndtering av rene matjordressurser. Dette er sikret i planbestemmelsene.

7.8 Trafikkforhold

Planforslaget rydder i trafikkforholdene, og det blir etablert en ny parkeringsplass. Veger opprettholdes som i dag, men med utvidelser noen steder, og innstramming på platået. Planforslaget medfører redusert trafikk på platået, da hovedparkering blir flyttet lenger sør. Trafikken til og fra området varierer gjennom året, og med hendelser og begivenheter i kirken, på historiesenteret og vikingparken på Bukkøy. Planforslaget vil ikke medføre betydelig endring i trafikkmengde til og fra området.

7.9 Barns interesser

Det er avsatt 6,1 daa til formål park i planforslaget. Parken er utformet som en aktivitetspark med tanke på barns interesser. Parken grenser mot den minst trafikkerte delen av kjøreveg i området, og vil ellers være avgrenset av driftsbygningen, gangveg og vegetasjon.

7.10 Sosial og teknisk infrastruktur

Det er ingen sosial infrastruktur i planområdet som vil bli påvirket av planforslaget.

Planforslaget innebærer at det oppføres sanitæranlegg i forbindelse med nytt bårhus sør for kirken. Det må legges opp nødvendige vann- avløp- og strømledninger til bygget. Utover dette vil ikke planforslaget få konsekvenser for eksisterende infrastruktur.

7.11 Universell tilgjengelighet

Et viktig grep i planen er å gjøre tursti til Bukkøya tilnærmet universelt utformet. Dessverre gjør landskapet det ikke mulig å oppnå riktig stigning iht. universell utforming på de andre stiene i området, men totalt sett vil planforslaget gi en forbedring med tanke på universell tilgjengelighet.

7.12 ROS

Det er utarbeidet risiko- og sårbarhetsanalyse (ROS-analyse) i henhold til Plan- og bygningsloven § 4-3, i forbindelse med planarbeidet, og som i sin helhet ligger vedlagt planforslaget for utfyllende informasjon, se vedlegg 3.

I ROS-analysen er mulige uønskede hendelser ut fra en generell/teoretisk vurdering sortert i hendelser som kan påvirke planområdets funksjon, utforming m.m., og hendelser som direkte kan påvirke omgivelsene, i forbindelse med ønsket utbyggingstiltak i et planområde.

Fremgangsmåten for utarbeidelse av denne ROS-analysen bygger på metode gitt i DSB veileder «Samfunnssikkerhet i kommunens arealplanlegging», 2017. Vurderingen er gjort for å finne mulige risiko- og sårbarhetsforhold som har betydning for om arealet er egnet til formålet. Videre om det er behov for endringer i slike forhold som kan komme av planlagt utbygging.

I gjennomgang av mulige risikoforhold er det identifisert 1 mulig uønsket hendelse, som er vurdert i et eget analyseskjema, innenfor følgende tema:

Tabell 7-1 Utdrag fra ROS-analyse - Forslag til tiltak fra ROS-analyse

TILTAK - Reguleringsplan		
Uønsket hendelse:		Tiltak i planen:
Naturgitte forhold/naturhendelser		
1	Ulykke i av-/påkørsel	Trafikksikkerhetstiltak: Forutsetter at friskt og siktretkanter overholdes. Hastighet reduseres til 30 km/t.

Det forutsettes at krav om undersøkelser og eventuell tiltaksplan i henhold til "Forurensningsforskriften" må oppfylles, og at utførende entreprenører redegjør for nødvendige sikkerhetsforhold i SHA-plan før arbeidet igangsettes. Videre forutsettes det at ROS-analysen skal gjennomgås ved utarbeidelse av tilbudsutlysning og krav til utførende.

8 Merknader til varsel om oppstart, inkomne merknader

8.1 Inkomne merknader

I forbindelse med varsling av oppstart av planen har det kommet 10 brev/e-poster med merknader og innspill til planarbeidet. Merknadene følger som eget vedlegg.

Nr.	Navn	Datert
1.	<i>Rogaland fylkeskommune</i> <i>Seksjon for kulturarv</i> <i>Veg</i> <i>Riksantikvaren</i>	<i>10.06.2020</i> <i>26.06.2020</i> <i>26.06.2020</i>
2.	<i>Fylkesmannen i Rogaland</i>	<i>28.05.2020</i>
3.	<i>Statens vegvesen</i>	<i>09.06.2020</i>
4.	<i>Fiskeridirektoratet</i>	<i>24.06.2020</i>
5.	<i>Kystverket</i>	<i>08.07.2020</i>
6.	<i>Den Norske Kirke - Stavanger bispedømmeråd</i>	<i>17.06.2020</i>
7.	<i>Den Norske Kirke - Karmøy Kirkelig fellesråd</i>	<i>29.05.2020</i>
8.	<i>Opplysningsvesenets fond</i>	<i>08.06.2020</i>
9.	<i>Fortidsminneforeningen avd. Haugalandet</i>	<i>28.06.2020</i>
10.	<i>Karmsund havn</i>	<i>27.06.2020</i>

Rogaland fylkeskommune

I brev datert 10. juni 2020 uttaler *Rogaland fylkeskommune* seg som sektormyndighet for kulturminnevern. Fylkeskommunen har også innhentet merknader fra Riksantikvaren og Stavanger maritime museum, i egenskap av å være rette myndighet for henholdsvis kulturminner i sjø og fredete kirker.

Fylkeskommunen er positiv til at det settes i gang detaljregulering av kulturmiljøet på Avaldsnes, og fremhever at området er rikt på kulturminner av høy nasjonal verdi fra ulike tidsperioder. Det pekes også på at det er et høyt aktivitetsnivå i området, med bl.a. en aktiv kirke og menighet, Nordvegen historiesenter, ulike stier og turveier, en aktivitetspark ved historiesenteret, samt at det foreligger planer om å etablere et regionalt kystpilegrimsenter på stedet. Fylkeskommunen anfører at hensynet til de ulike interessene på stedet må balanseres, men at kulturminnene og kulturminneverdiene må være førende for videre utvikling av området.

Riksantikvaren er i gang med å utarbeide et register over kulturhistoriske landskap av nasjonal interesse i Norge (KULA). Fylkeskommunen gjør oppmerksom på at Avaldsnes inngår som ett av landskapene i Rogaland, der det er den historiske betydningen av stedet ved Karmsundet og kontroll over leia gjennom sundet som er grunnlag for utvelgelsen.

Det vises til at flere registrerte automatisk fredete kulturminner i planområdet ikke er tilstrekkelig undersøkt og avgrenset, og at flere enkeltminner ikke er kartfestet i den nasjonale

kulturminnedatabasen Askeladden. Videre er ikke deler av planområdet sørlige del arkeologisk kartlagt, og det varsles derfor *behov for arkeologiske registreringer*.

Når det gjelder kulturminner i sjø, anbefaler Stavanger maritime museum at registrerte kulturminner må vises på plankart og sikres gjennom bestemmelser osv. Museet peker også på at det blir gjort undersøkelser for å avklare omfanget av fredete kulturminner i sjøområdene på et tidlig tidspunkt i planprosessen. Det gis dessuten råd om at planområdet utvides til å omfatte arealene rundt Bjørnholmen og opp mot Svinatangen. Det pekes bl.a. på at opplaget av større skip rett ved Avaldsnes utgjør en vesentlig grad av skjemming av kulturmiljøets umiddelbare omgivelser.

Riksantikvaren peker på at kulturmiljøet rundt Avaldsnes kirke er av høy regional og nasjonal verdi, at kirken ligger fritt, åpent og synlig, og at området er svært sårbart med tanke på endringer. Det stilles spørsmål om hva som ligger i begrepet «middelalderpark», og understrekes at metningspunktet for tilføyelser i området rundt kirken er nådd. Når det gjelder tilrettelegging av kongsgårdsruinen ønsker Riksantikvaren sammen med fylkeskommunen og øvrige involverte parter å fortsatt være i dialog om utforming og detaljering.

Fylkeskommunen mener at planen ligger i en gråsoner med hensyn til krav om konsekvensutredning, men sier seg enig i at slikt krav likevel ikke utløses, ettersom formålet med planen er å legge til rette for formidling og bevaring av kulturminneverdiene i planområdet. En forventer at det gjøres en grundig utredning av tiltak som kan komme i konflikt med automatisk fredete kulturminner, og hvilken innvirkning tiltakene kan ha på kulturminner, kulturmiljø og landskap.

Fylkeskommunen mener ellers at Bukkøy og Forøya, som er regulert til bevaring i reguleringsplan 449 Avaldsnes kulturvernomsråde, bør innlemmes i planområdet, slik at en oppnår en mer helhetlig tilrettelegging og formidling av kulturmiljøet på Avaldsnes. Videre forutsettes det at en i all hovedsak viderefører regulert arealbruk i tidligere planer. For Avaldsnes kan det være ønskelig å vise kulturminnene/ kulturmiljøet som LNFR-formål med underformål vern av kulturminner og kulturmiljø, sosikode H5600 med tilhørende bestemmelser. For kulturminnene som ligger i sjø kan det være aktuelt å bruke formålet naturområde sjø/ vassdrag med underformål bevaring.

Kulturminnelokaliteter og enkeltobjekter med tilhørende sikringssoner må markeres på plankartet som hensynssone §11-8 d) (sosikode H730) med tilhørende bestemmelser. Fylkesrådmannen kan være behjelpelig med å utarbeide ordlyd i bestemmelsene.

Hva videre tilrettelegging av området angår, vises det til at det foreligger et utkast til skjøtselsplan for turstien rundt Avaldsnesplatået og nærliggende, automatisk fredete kulturminner. Denne utarbeides i samråd med Rogaland fylkeskommune. Formålet med skjøtselsplanen er å holde kulturstien rundt platået og de nærliggende kulturminnene i god stand slik at opplevelsen av kulturminnene er godt tilrettelagt for publikum ved Nordvegen historiesender og øvrige besøkende til Avaldsnes. Det gis råd om at den forankres i reguleringsplanen, og utvides til å gjelde hele platået.

Videre anbefaler fylkeskommunen at det gjennom planarbeidet utredes en helhetlig løsning for turveier og -stier i området, og at det utarbeides en skiltplan som legger til rette for en samordning av skilt i området, gjerne gjennom en egen skiltmal.

Fylkeskommunen minner om at det går en automatisk fredet hulvei gjennom området som omfattes av reguleringsplan 479 Avaldsnes nye kirkegård. Fylkeskommunen ber om at hulveien legges inn som hensynssone § 11-8 d) båndlagt etter kulturminneloven i detaljreguleringsplanen for det historiske Avaldsnes. I reguleringsplanens bestemmelser er det nedfelt at rette kulturminnemyndighet skal godkjenne bebyggelsesplanene for gravplassen. Trinn 1 av gravplassen er godkjent av

fylkeskommunen og etablert. Fylkeskommunen ber om at bestemmelsen videreføres i varslet reguleringsplan.

En viser også til at parkeringsforholdene på Avaldsnes har vært utfordrende over lengre tid, særlig som følge av Kongsgårdprosjektet og avdekking og restaurering av kongsgårdsruinen. Ruinen skal gjøres tilgjengelig for publikum, og dette medfører at en del av parkeringsarealet forsvinner på permanent basis. Fylkeskommunen er positiv til at en gjennom reguleringsarbeidet søker å løse en del av de praktiske problemene knyttet til tilgjengelighet og parkering på stedet.

Fylkeskommunen tar også opp to forhold uten direkte relevans for det pågående planarbeidet. Begge dreier seg om midlertidige tillatelser som tidligere er gitt til henholdsvis omlegging av turveien til Bukkøy og utvidelse av parkeringsarealet sør for kirken mot vest. Fylkeskommunen ber om at det søkes om nye, midlertidige tillatelser for nevnte tiltak innen 18. september 2020.

Rogaland fylkeskommune skriver i brev datert 26. juni 2020 at fylkeskommunen er veiforvalter av fylkesveinettet, og har interesser i området knyttet til fv. 4820. De peker på at:

- Vegnormalene skal i henhold til forskrift i veglovens § 13 gjelde for all planlegging og bygging av vegger og gater på det offentlige vegnettet. Alle tiltak i tilknytning til fylkesveien skal gis en teknisk utforming iht. krav stilt i gjeldende håndbok «N100 Veg- og gateutforming».
- Alle tekniske planer i tilknytning til fv. 4820 skal sendes til Rogaland fylkeskommune for gjennomsyn. Dette må sikres i reguleringsbestemmelsene.

Kommentar:

Kulturminner på land er regulert LNF/Vern av landskap, kulturminner og kulturmiljø, med hensynssone H730 – Båndleggingetter lov om kulturminner. Kulturminner i sjø er regulert Naturområde i sjø og vassdrag, med hensynssone H730 – Båndleggingetter lov om kulturminner.

Det er valgt å begrense planområdet til å kun ta med området rundt Avaldsnes kirke og tilhørende kulturlandskap på fastlandet.

I «middelalderpark» ligger det ikke intensjoner om andre inngrep enn det som er nødvendig for avdekking og tilgjengeliggjøring av kongsgårdruinene, og for å fremheve sammenhenger mellom kulturminnene og attraksjonene i området.

Bestemmelse om at «Utforming og detaljering i forbindelse med tilrettelegging av kongsgårdruinene skal skje i dialog med Riksantikvaren og Rogaland fylkeskommune.» er lagt inn i planforslaget.

Bestemmesene sikrerat alle tiltak innefor hensynssone H730 på forhånd må avklares med kulturminnemyndighetene.

Det er laget en plan for ny skilting langs eksisterende kultursti, og foreslått ny sti.

Planforslaget foreslår ny parkeringsplass sør for driftsbygningen, parkering ved kirken strammes inn. Det tilrettelegges for bedre adkomst og snumulighet sør for kirken.

Bestemmelser som foreslått om veg og tekniske planer er tatt med i planforslaet.

Fylkesmannen i Rogaland (Nå Statsforvalteren)

Fylkesmannen i Rogaland peker i brev datert 28. mai 2020 at en er positiv til planarbeidet og vil gi honnør til kommunens langsiktige og mangeårige satsing på dette unike området. Fylkesmannen minner dessuten om at alle saker som berører naturmangfold, skal vurderes etter prinsippene i

naturmangfoldloven. Nord i planområdet er det registrert noen sterkt truede plantearter, og eventuelle tiltak må hensynta disse registreringene.

Kommentar:

Merknaden tas til orientering. Det er ikke planlagt inngrep nord i planområdet. Naturmangfoldloven legges til grunn ved tiltak.

Statens vegvesen

Statens vegvesen ber i brev av 9. juni 2020 om at trafiksikkerhet vektlegges innenfor området som reguleres og ses i sammenheng med øvrig vegnett.

Kommentar:

Merknaden tas til orientering.

Fiskeridirektoratet

Fiskeridirektorat uttaler i brev datert 24. juni 2020 at det ikke er registrert spesielle fiskeri- og havbruksinteresser i planområdet. En forutsetter videre at det ved tiltak i sjø, eller med virkning til sjø, gjøres avbøtende tiltak for forurensning og skadelige utslipp.

Kommentar:

Merknaden tas til orientering. Det er ikke planlagt tiltak i sjø.

Kystverket

Kystverket anfører i sin uttalelse datert 8. juli 2020 at Bøvågen er registrert som ankrings- og opplagsområde med blant annet landfester innenfor planområdet, og at dette må hensyntas i planarbeidet, og forutsetter videre at denne delen av planen blir utarbeidet i samarbeid med Karmsund havn. Det pekes også på at reguleringsbestemmelsene må inneholde en passus om at tiltak som faller inn under havne- og farvannslovens bestemmelser, skal godkjennes av havnemyndighet.

Kommentar:

Merknaden tas til orientering. Bestemmelse som foreslått er lagt inn i planforslaget.

Den Norske Kirke - Stavanger bispedømmeråd

Stavanger bispedømmeråd er statlig fagmyndighet for gravplass, og har uttalt seg til oppstartsmeldingen i brev datert 17. juni 2020. Bispedømmerådet peker på at planområdet omfatter to vedtatte reguleringsplaner for gravplasser, og har følgende merknader til det igangsatte planarbeidet:

- Det bør forutsettes at planarbeidet skjer i tett samråd med Karmøy kirkelige fellestråd for å sikre at gravplassene blir godt ivaretatt.

- Gravferdsforskriften forutsetter at gravplasser skal holdes i hevd og forvaltes med den orden og verdighet som deres egenart tilsier. Dette kan med fordel nedfelles i reguleringsbestemmelsene for å sikre at gravplassene blir ivaretatt.
- De to gravplassene på Avaldsnes er i aktiv bruk. Den egenarten som gravferdsforskriften § 1 sikter til er blant annet knyttet opp mot følgende to forhold. Gravplasser er steder for gjennomføring av gravferder for alle innbyggerne i kommunen uavhengig av tro og livssyn. Gravplasser er steder for individuell sorgbearbeiding samtidig som de er samfunnets felles minnested. Disse to forholdene er bakgrunnen for bestemmelsene i gravferdsforskriften § 2 om at gravplasser skal skjermes mot støy i henhold til gjeldende retningslinjer i arealplanleggingen og at det om mulig skal anlegges en buffersone rundt gravplasser. Gravplasser er steder som bør gi rom for ro og ettertanke noe som kan være utfordrende dersom det i nærområdet legges opp til mye besøk og turisme.

Gravplassens behov for infrastruktur knyttet til atkomst og parkering må ivaretas i det videre planarbeidet.

Kommentar:

Det er ikke planlagt inngrep i områder for gravplass. Bestemmelse som foreslått er likevel tatt inn i planforslaget. Planforslaget vil heller ikke endre på forhold som gjelder støy og skjerming av gravplassene i forhold til dagens situasjon. Merknaden tas til orientering.

Den Norske Kirke - Karmøy Kirkelig fellesråd

Karmøy kirkelig fellesråd uttaler seg til planoppstarten i brev datert 29. mai 2020. Fellesrådet mener at formålet med reguleringsplanen er mangelfullt, og at den kirkelige virksomheten i området ikke er tatt hensyn til, herunder drift av kirkegård/gravplass. Videre pekes det på at fellesrådet ønsker å se på muligheten for å oppføre et nytt og større bårhus, og ber om at de nevnte forhold blir en del av rammebetingelsene for den videre prosessen.

Fellesrådet peker dessuten på følgende aspekter som anses viktige for planarbeidet:

- Transport bære/bårefølge til gravplass:
 - Det er anlagt ny gravplass ved Fantaskaret. Det vil være viktig å tilrettelegge for trygg og verdig transport for gravfølger fra kirkebygget til gravplassen.
- Bårhus med fasiliteter:
 - I fremtiden vil det være nødvendig med et nytt og større bårhus med fasiliteter.
- Toalettfasiliteter og avfallshåndtering:
 - Det er behov for god tilrettelegging av toalettfasiliteter og avfallshåndtering.
- Strøm- og nettforsyning:
 - Det er behov for utbygging av strøm- og nettforsyning i området.
- Parkering:
 - Det er mangelfull parkeringskapasitet i området. Det bør opparbeides ny parkeringsplass.

- Parkeringsplassen ved kirken er først og fremst parkeringsplass for besøkende ved kirkelige handlinger og andre kirkelige arrangementer.
- Parkering ved gravplassen i Fantaskaret er først og fremst for etterlatte som skal besøke grav.
- Det er utfordringer knyttet til erosjon på parkeringsplassen ved kirken. Dette er et generelt problem, og skaper ekstra problemer for mennesker med nedsatt funksjonsevne. Det bør tillates asfaltering både av denne parkeringsplassen, og ved etablering av ny.
- Trafikk:
 - Trafikkavvikling er en utfordring i området. Det er behov for en god plan for av- og påstigning, med parkering av busser et annet sted.
 - Adkomst og parkering vil ikke bare påvirke bl.a. Vikinggarden på Bukkøy, men kan også få konsekvenser sør for planområdet.

Kommentar:

Merknaden tas til orientering. Det er i planforslaget satt av areal til nytt bårehus og toalettfasiliteter. Planforslaget foreslår ny parkeringsplass sør for driftsbygningen, parkering ved kirken strammes inn. Det tilrettelegges for bedre adkomst og snumulighet sør for kirken.

Opplysningsvesenets fond

Opplysningsvesenets fond skriver i epost 8. juni 2020 at OVF som grunneier for mesteparten av arealet innenfor planavgrensningen, og derfor ønsker å medvirke så tidlig i prosessen som mulig, og helst mye hyppigere enn bare ved offentlige høringer.

Kommentar:

Merknaden tas til orientering.

Fortidsminneforeningen avd. Haugalandet

Fortidsminneforeningen avd. Haugalandet skriver i epost 28. juni 2020 at en ser positivt på planene, og ser frem til å følge med på planarbeidet videre.

Kommentar:

Merknaden tas til orientering.

Karmsund havn

Karmsund Havn IKS uttaler i brev datert 8. juni 2020 at man på nåværende tidspunkt ikke har merknader til planarbeidet.

Kommentar:

Merknaden tas til orientering.

9 Referanseliste

2015 «Kartlegging av kommuneplanens landbruks-, natur- og friluftsområder: verdier og kvaliteter»
(Karmøy kommune)

2008 «Avaldsnes prestegård, anbefalinger omkring forvaltning og utvikling» (Norconsult)

2019 «Middelalderruin – Arkeologisk utgravings rapport» (Kulturhistorisk museum UIO)

2020 «Kulturminner, kulturmiljøer og landskap. Planlegging etter plan- og bygningsloven»
(Riksantikvaren)

2021 «Kulturhistoriske landskap av nasjonal interesse i Rogaland» (Riksantikvaren)